

Pedagogisch beleid **KDV**

Versie januari 2020

Inleiding

Kinderdagverblijf Njoy biedt professionele kinderopvang voor kinderen van 0 tot 4 jaar. In dit pedagogisch beleidsplan wordt onze visie op opvang en opvoeding beschreven. Deze visie vormt de basis voor het dagelijks pedagogisch handelen in onze groepen. In het plan van aanpak wordt het pedagogisch handelen in de groepen zichtbaar en toetsbaar gemaakt. We beschrijven hoe de pedagogisch medewerkers met de kinderen werken, hoe de ruimte is ingericht en hoe er met de ouders wordt samengewerkt. Jaarlijks wordt dit plan van aanpak besproken en zo nodig bijgesteld. Met deze pedagogische plannen willen we ons pedagogisch denken en doen inzichtelijk maken voor personeel en ouders.

Aan het begin van het leven maakt de mens een enorme ontwikkeling door. De groei naar volwassenheid is een proces waarin het kind zich ontplooid. Een goede start begint bij een veilige, liefdevolle en vertrouwde omgeving waarin het kind zich geborgen voelt. Respectvol omgaan met de eigenheid van ieder kind vormt hierbij een belangrijke voorwaarde. Dit onder leiding van professionele pedagogisch medewerkers, die zorgen voor duidelijkheid, regelmaat en structuur. Maar bovenal in een omgeving waar het kind zichzelf mag zijn. Wij stellen hoge eisen aan de kwaliteit van de zorg en stellen uw kind daarin centraal. Uw kind is het kostbaarste bezit en onze zorg daarom meer dan waard!

Waar ouders geschreven staat kan ook gelezen worden: ouder of verzorger.

Annabelle de Munck

Algemeen directeur

Inhoudsopgave

Pedagogische visie en uitgangspunten	7
Onze visie op opvoeden	8
VVE programma.....	9
De eerste stap.....	10
Kennismaking/ Intake/Wennen	10
Mentorschap	11
Afscheid	11
Onzekerheid van ouders.....	12
Overdracht bij het brengen en halen	12
Het schriftje	12
Samenwerking en communicatie met de ouders	12
Oudercommissie.....	13
De groepsopbouw	13
Verhoudingen groepsgrootte en aantal leidsters	13
Overgaan naar de volgende groep	14
Opvang buiten de stamgroep.....	14
3-uursregeling.....	15
Broertjes en/of zusjes.....	15
Pedagogisch medewerkers.....	15
Criteria pedagogisch medewerkers.....	15
Stagiaires	16
Borstvoeding en werk.....	18
Eten en drinken	19
Voedingsbeleid	19
Standaard aanbod van verzorgingsproducten	20
Het volgen van de ontwikkeling van het kind en eventueel opvallend gedrag	20

Individuele aandacht voor het kind.....	21
Het ontwikkelen, leren en spel.....	21
1 .Doel: het bieden van emotionele veiligheid	22
Pedagogisch medewerker - kind interactie.....	22
Binnen en buitenruimte	22
Groepsprocessen.....	22
Activiteiten	22
2.Doel: ontwikkelen van persoonlijke competentie	23
Pedagogisch medewerker- kind interactie.....	23
Binnen en buitenruimte	23
Groepsprocessen.....	23
Activiteiten	23
Spelmateriaal.....	24
Motorische ontwikkeling.....	24
Taalontwikkeling.....	24
Zelfredzaamheid ontwikkeling	25
3.Doel: ontwikkelen van sociale competentie	25
Pedagogisch medewerker - kind interactie.....	25
Binnen en buitenruimte	25
Groepsprocessen.....	25
Activiteiten	25
Spelmateriaal.....	26
4.Doel: Het overbrengen van normen en waarden	26
Pedagogisch medewerker -kind interactie.....	26
Binnen en buitenruimte	27
Groepsprocessen.....	27
Activiteiten	27

Spelmateriaal.....	27
Overige activiteiten	27
Muziek en zingen.....	27
(Voor)lezen	27
Bewegingsspel	28
Het constructiespel	28
Exploratie spel	28
Fantasie en imitatie spel.....	28
Uitstapjes.....	28
Groepsruimtes en inrichting.....	29
Buitenruimte en inrichting	29
Openbare ruimtes	29
Slaapruimtes.....	30
Sanitaire ruimtes	30
Corrigeren en belonen	30
Zindelijkheid en verschonen.....	31
Knuffels, spenen en reservekleding	31
Feesten en speciale gelegenheden	31
Verjaardagen	31
Afscheid van het kinderdagverblijf.....	31
Sinterklaas	32
Kerst en Pasen	32
Vader en Moederdag.....	32
Carnaval.....	32
Seizoenen en bijzondere dagen	32
Verschillende culturen.....	32
Veiligheid , Hygiëne en calamiteiten	32

Veiligheid.....	32
Hygiëne.....	33
GGD- inspectie.....	33
EHBO.....	33
Wat te doen als het kind ziek is.....	33
Kinderen in de zon.....	34
Veilig slapen.....	35
Vragen, opmerkingen en klachten	35
Aansprakelijkheid	36
Privacyreglement.....	36
Slotwoord	36

Pedagogische visie en uitgangspunten

Wij hebben ons laten inspireren door Thomas Gordon. De Amerikaan Thomas Gordon was een ontwikkelingspsycholoog die uitging van gelijkwaardigheid in relaties. In Gordons visie staan respect en aandacht voor elkaar en ruimte voor ieders eigen karakter centraal. De rode draad van zijn methode is de taal van acceptatie. We nemen kinderen serieus en laten ze in hun waarde, zodat we goede relaties met ze op kunnen bouwen. In die context kan een kind groeien, zich ontwikkelen en problemen leren oplossen. Het maakt dat een kind productiever en creatiever wordt en zich gelukkig zal voelen.

- De pedagogische medewerkers kijken aandachtig en luisteren goed naar het kind;
- Zij laten het kind weten dat zij het horen en zien;
- Zij moedigen het kind aan om met zijn verhaal te komen;
- Zij reageren, zonder te oordelen, op wat het kind zegt;
- Zij benaderen elk kind als een individu;
- Zij gaan op een respectvolle manier met het kind om;
- Zij spreken het kind aan op zijn gedrag en niet op zijn persoon;
- Zij geven zoveel mogelijk ik boodschappen naar het kind. Dat wil zeggen dat we in deze boodschap het gevoel, het gedrag en het gevolg benoemen;
- Zij vermijden in de ontkennende vorm te praten tegen het kind;
- Zij prijzen het kind zoveel mogelijk in plaats van het kind te bekritisieren;

Wat wij willen bereiken:

- Een bijdrage leveren aan een positief zelfbeeld van het kind.
- Beter omgaan met onaanvaardbaar gedrag van het kind.
- Luisteren naar wat het kind eigenlijk bedoelt en wilt.
- Ruzies, meningsverschillen en conflicten hanteren.
- Het kind helpen bij het oplossen van problemen.
- Het kind op een positieve manier beïnvloeden op het gebied van normen en waarden.
- Je leert duidelijk te zijn over jezelf en opkomen voor eigen behoeften.
- Wij hopen dat er zo een evenwichtige en plezierige relatie ontstaat tussen kinderen, ouders en leidsters.

Pedagogische protocollen

Njoy hanteert diverse protocollen die inzichtelijk zijn op kantoor. De diverse protocollen die Njoy hanteert zijn:

- Beleidsplan veiligheid en gezondheid
- Hygiëne, veiligheid en gezondheid
- Gezond voedingsbeleid
- Medicijn gebruik
- Kinderen in de zon
- Uitstapjes en buitenspelen
- Vermissing
- Hoofdluis
- Handleiding voor meldcode kindermishandeling
- Protocol bij sterfgevallen
- Huishoudelijk reglement
- Wennen
- Ziekteboekje (beleid per ziekte)
- BHV plan
- BPV plan

Onze visie op opvoeden

Ieder kind heeft een eigen persoonlijkheid die in ontwikkeling is. Dit doet het kind vanuit een basis van eigen aanleg en persoonlijkheidsontwikkeling. Een belangrijke voorwaarde is: dat het kind zich oprecht veilig, vertrouwd en gerespecteerd voelt binnen de muren van het kinderdagverblijf. Wij geven kinderen hiervoor de ruimte en stimuleren de ontwikkeling, ieder kind in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Het is daarom een noodzaak om een goede samenwerking te creëren tussen ouders en leidster om het kind beter te kunnen begeleiden. Wij bieden de ruimtes die zijn ingericht voor kinderen, activiteiten en spelmaterialen die zijn afgestemd op de verschillende behoeften en ontwikkelingsgebieden.

Ook streven wij naar een omgeving die tegemoetkomt aan de basisbehoeften van een kind.

Deze zijn:

1. Lichamelijke behoeften
2. De ontwikkeling van het kind
3. Behoeftte aan affectie en geborgenheid
4. Behoeftte aan veiligheid, duidelijk en continuïteit
5. Behoeftte aan erkenning en waardering
6. Behoeftte aan ontwikkeling en competentie
7. Behoeftte om een goed mens te zijn

VVE programma

Kinderdagverblijf Njoy bied het educatieprogramma "Piramide" aan.

De Piramide methode stimuleert jonge kinderen op een speelse manier in hun ontwikkeling. Door een slimme combinatie van activiteiten krijgen ze in een veilige omgeving grip op de wereld. Zo biedt Piramide elk kind de kans om zich optimaal te ontwikkelen.

- De educatieve methode voor alle jonge kinderen
- Geeft jonge kinderen de kans zich optimaal te ontwikkelen
- Biedt houvast en ruimte voor pedagogisch medewerkers, leidsters en leerkrachten
- Het meest gebruikte VVE-programma
- Al sinds 1996 een groot succes
- Piramide: het meest gebruikte VVE-programma

VVE staat voor Voor- en Vroegschoolse Educatie. De doelstelling van VVE is om de ontwikkeling van kinderen al op jonge leeftijd zo te stimuleren dat hun kansen op een goede schoolloopbaan worden vergroot. Piramide is het meest gebruikte VVE-programma en is ontwikkeld door Cito. De methode voldoet aan de kwaliteitskenmerken voor programma's voor jonge kinderen. Zowel Nederlandse als buitenlandse onderzoeken tonen de positieve effecten ervan aan op de ontwikkeling van kinderen.

Hoe werkt Piramide?

Kinderen ontdekken de wereld spelenderwijs de uitdagende activiteiten van Piramide maakt dit tot een feest. Het initiatief ligt in eerste instantie bij de kinderen. Piramide werkt volgens vier vaste stappen: Oriënteren, Demonstreren, Verbreden en Verdiepen. Daarmee wordt elk onderwerp dat aan bod komt telkens verder verkend. Piramide is een totaalprogramma. Dat betekent dat er aandacht is voor alle ontwikkelingsgebieden:

- Persoonlijkheidsontwikkeling
- Sociaal-emotionele ontwikkeling
- Motorische ontwikkeling
- Kunstzinnige ontwikkeling
- Ontwikkeling van de waarneming
- Denkontwikkeling en ontwikkeling van het rekenen
- Taalontwikkeling en ontwikkeling van lezen en schrijven
- Oriëntatie op ruimte, tijd en wereldverkenning

Deze ontwikkelingsgebieden komen altijd in samenhang aan bod. Zo leren kinderen prettig om te gaan met elkaar en plezier te hebben in het spel. Naast cognitieve vaardigheden leren ze bijvoorbeeld ook sociale en motorische vaardigheden.

Voorafgaand aan ieder nieuw thema worden de ouders via de email geïnformeerd. In deze nieuwsbrief volgt altijd een terugblik op het vorige thema en daarnaast de uitleg over het nieuwe thema. Op deze manier wordt het voor de ouders inzichtelijk wat wij allemaal doen tijdens de thema's. In de nieuwsbrief wordt ook uitgelegd hoe de ouders hun bijdrage kunnen leveren aan het thema. Elk thema vragen we iets mee te nemen van thuis gerelateerd aan het thema. Dit kan dan bijvoorbeeld gaan om een 'gewonde' knuffel beer in het thema ziek en gezond. Onderling is er altijd een competitie op de groepen gaande wie de meeste 'spullen' terug krijgt van de ouders. Daarnaast vragen we een thema gerelateerde foto van thuis mee te nemen deze bewaren we in het fotoboekje wat we van elke kind aanmaken.

Voor vragen en opmerkingen over het VVE programma kunt u altijd bij de leidsters terecht. Of bij de VVE coördinator: Ashley Willems (Zoetermeer) of Graciela Luschen (Rotterdam).

De eerste stap

Wij vinden het belangrijk dat een kind minimaal 1 dag per week komt, zodat het kind zich beter kan hechten. Wanneer er een langere tijd tussen zit is het moeilijk om ervaring en vertrouwen te krijgen met en in het kinderdagverblijf. Er is nog weinig tijdsbesef bij kinderen, daarom is ritme erg belangrijk en het vertrouwen dat de ouder hem/haar weer komt ophalen.

Kennismaking/ Intake/Wennen

Voordat een nieuw kind geplaatst wordt zal er een intakegesprek met de ouders plaatsvinden. Dit gesprek bestaat uit twee delen, het eerste deel is met de leidinggevende over de beleidsmatige en financiële zaken, het tweede deel met een pedagogisch medewerker van de groep (mentor van het kindje) waarin het kind wordt geplaatst. Zij bespreekt de praktische kant van de opvang, ze stelt zich voor, vertelt wie ze zijn en hoe zij werken en tijdens dit gesprek worden de ouders geïnformeerd wie de mentor van hun kindje is. De ouder krijgt de gelegenheid om over hun kind te vertellen en hoe zij met zaken zoals slapen, eten etc. omgaan en eventuele overige bijzonderheden. Alle wederzijdse vragen zullen tijdens dit gesprek worden beantwoordt. Tevens worden er afspraken gemaakt voor het wennen.

Waarom wennen?

- Wennen biedt kinderen de mogelijkheid kennis te maken met de pedagogisch medewerkers, kinderen, de groepsruimte, de geluiden en het dagritme, dit allemaal zonder het vertrouwd van de ouder(s).
- Ouders en kinderen gaan zich prettig voelen binnen Njoy en bouwen een vertrouwensrelatie op met de pedagogisch medewerkers.
- Een wenperiode kan een belangrijke rol spelen in het ontstaan van een veilige basis voor het kind.
- Ouders en kinderen raken vertrouwd met de nieuwe situatie.

Hoe ziet een wenperiode eruit?

Een wenperiode duurt in de meeste gevallen een maand en ziet er het volgende uit:

- Week 1: 9.30-11.00
- Week 2: 9.30-12.30
- Week 3: 9.30-15.00
- Week 4: 9.30-16.30

Op deze manier kunnen ouders/kinderen langzaam wennen aan de nieuwe situatie. We houden 's ochtends 9.30 uur aan omdat er voor het kind dan tijd is voor afscheid van de ouder(s). De andere ouders zijn dan vaak de deur al uit. Het wennen voorafgaand aan de opvang zal bij voorkeur plaats vinden op dagen dat het kind ook officieel komt.

Samenvattend kunnen we zeggen dat de wenperiode als doel heeft dat een kind zich emotioneel veilig voelt in de nieuwe groep. Wij bieden een warme, liefdevolle en geborgen omgeving, zodat zowel kinderen als ouders zich thuis voelen bij ons. Pas als kinderen zich veilig voelen, zullen zij persoonlijke en sociale competenties kunnen ontwikkelen en zullen zij zich normen en waarden eigen kunnen maken.

Hoe zorgen wij als pedagogisch medewerkers voor een fijne wenperiode voor het kind:

- Bij het eerste wemoment van het kindje op het kinderdagverblijf leggen we de ouders uit waar ze alles kunnen vinden of kunnen opbergen. Denk hierbij aan de luizenzak, waar vind je die en wat moet hier in. Maar ook het mandje van het kindje, waar vind je deze op groep en wat kan je er in opbergen.
- Zodra ouders binnen komen nemen we het kindje over van de ouder. Vervolgens hebben we een warme en goede overdracht waardoor de ouder zich ook op zijn gemak voelt. De leidster en kind nemen dan vervolgens afscheid van de ouder(s).
- We spelen in op de behoeften van het kindje. Wil het nog even bij zijn/haar juffie zitten of gaat het liever spelen met het speelgoed?
- We betrekken het kindje bij het dagritme van de groep. Dit zal in het begin nog nieuw zijn voor het kindje en door ze te betrekken bij het dagritme en uitleg te geven waar alles is bieden we voor het kindje snel een vertrouwde omgeving aan. We zijn ons er ook van bewust dat het ene kindje daar meer tijd voor nodig heeft dan de ander.
- Oudere kinderen nemen we aan de hand mee het lokaal in en benoemen waar alles te vinden is. Denk bijvoorbeeld aan de toilet en speelhoeken.
- Oudere kinderen stellen we ook voor aan de andere kinderen van de groep, zodat de andere kinderen kennis kunnen maken met het nieuwe kindje.
- Na een wenochtend/dag wordt er met de ouder geëvalueerd hoe de dag is gegaan. Door een open communicatie met de ouders brengen we de wensen en behoeften van zowel de ouders als het kind in kaart.

Mentorschap

Aan ieder kind binnen Njoy wordt een mentor toegewezen. De mentor is één van de vaste pedagogisch medewerkers op de groep van het kind. De mentor zal periodiek de ontwikkeling van het kind met ouders bespreken. Tevens is de mentor het aanspreekpunt voor vragen over de ontwikkeling of het welbevinden van het kind. Tijdens het intakegesprek worden de ouders op de hoogte gebracht wie de mentor van het kindje wordt. Wanneer het kind over gaat naar een andere groep vindt er een overgangsgesprek plaats waarbij de huidige mentor en nieuwe mentor beide aanwezig zijn. Zo leert de ouder de nieuwe mentor meteen kennen. Ouders kunnen natuurlijk ook zaken bespreken met andere pedagogisch medewerkers.

Afscheid

Het brengen van het kind is één van de belangrijkste momenten van de dag. Het kind zal afscheid moeten nemen. Vooral jonge kinderen kunnen moeite hebben met het loslaten van de vertrouwde ouder. De belofte dat hij/zij later op de dag weer opgehaald zal worden, stelt een kind niet altijd gerust, iemand die uit het zicht verdwijnt, kan voor hem definitief weg zijn. Het is van belang dat het kind weet dat de ouder vertrekt en dat dit niet onopgemerkt gebeurt. De leidster zal het kind overnemen bij het weggaan van de ouder en dan samen zwaaien. Bij verdriet van het kind worden de gevoelens verwoord en er wordt actief geluisterd (Thomas Gordon) zoals: 'je vindt het niet leuk dat mama weggaat, ze komt je straks weer halen, zullen we samen naar haar zwaaien?' Wanneer de leidster een aantal keer de gevoelens van het kind heeft vertaald en dit niet helpt kan ze het kind afleiden waardoor het zijn verdriet snel kan vergeten. De ouder kan dit proces bespoedigen door het afscheid nemen niet te rekken. Moeilijkheden rond afscheid nemen en niet naar het kinderdagverblijf willen, blijft overigens niet beperkt tot de wenperiode. Op deze leeftijd blijft het kind onvoorspelbaar. Het kind kan zich opeens verzetten na een periode waarin het graag naar het kinderdagverblijf ging. Een kind dat als

baby bij het kinderdagverblijf gekomen is komt op enig moment in de eenkennigheidsfase en kan dan toch last krijgen van scheidingsangst. Het bewust worden van zichzelf gaat vaak samen met een groot gevoel van afhankelijkheid en verlangen om dicht bij de ouder te zijn. Door in te gaan op de gevoelens van het kind en samen te werken met de ouders trachten de leidsters het vertrouwen van het kind opnieuw te winnen en zijn angst weg te nemen.

Onzekerheid van ouders

Ook door onzekerheid van de ouders, over het achterlaten van hun kind, bestaat de kans dat het kind veel moeite heeft met afscheid nemen. Er is altijd mogelijkheid tot telefonisch contact met een van de leidsters. Indien hier behoefte naar is, kunnen er video opnames of foto's gemaakt worden van het kind die wij kunnen versturen via het ouderportaal of op onze afgesloten Facebook of Instagram plaatsen. Soms wordt het advies gegeven even naar binnen te kijken, zonder dat het kind het ziet, om voor eigen geruststelling te constateren dat alles goed gaat.

Overdracht bij het brengen en halen

Tussen 7.00 en 9.00 kunnen de kinderen gebracht worden. Bij de ontvangst van de kinderen hebben we aandacht voor ouder en kind. We begroeten elkaar en maken een praatje, bij het afscheid zwaaien we de ouder uit en als het kind verdrietig is omdat de ouder weggaat, nemen we het kind op schoot en benoemen het verdriet.

De kinderen kunnen tussen 16.00 en 18.30 worden opgehaald. Vanaf ongeveer 17.30 kunnen de groepen worden samengevoegd, daarna vindt de opvang in één of twee groepen plaats (al naar gelang hoeveel kinderen er aanwezig zijn).

Bij het halen vertellen we de ouders hoe het die dag met hun kind gegaan is, wat voor activiteiten er hebben plaats gevonden, hoe de ontwikkeling verloopt. Maar natuurlijk ook hoe het kind geslapen heeft en wat hij/zij gegeten heeft en alle overige bijzonderheden. Bij de baby's en dreumesen hanteren we ook een heen en weerschriftje zodat alle benodigde informatie van thuis en van het Kinderdagverblijf overkomen, ook als de vaste pedagogisch medewerker er niet is bij het brengen en/of halen. Voor de 2+ kinderen sturen we dagelijks een verhaaltje via het ouderportaal. Bij het kennismakingsgesprek wordt er afgesproken dat een kind alleen aan de ouders meegegeven wordt, tenzij de ouders laten weten dat het anders is.

Het schriftje

Er vindt informatie overdracht aan u als ouder plaats via het speciaal voor uw kind aangelegde schriftje. Op de baby en dreumesgroep zal dagelijks worden geschreven in het schriftje. Om de thuissituatie zoveel mogelijk met het kinderdagverblijf af te kunnen stemmen is het van grote waarde dat bijzonderheden vanuit de thuissituatie opgeschreven worden in het schriftje. Voor de oudere kinderen sturen we na een dag opvang een verhaaltje met daarin een samenvatting van de opvangdag. Voor de oudere kinderen is er ook een plakboek waarin hun werkjes, foto's en eventueel verhaaltjes worden bijgehouden. Als de kinderen 4 jaar worden, krijgen ze dit op hun laatste dag mee. Op deze manier komt de informatie gegarandeerd over. Een leuke bijkomstigheid is dat het schriftje later een herinnering is aan de vroege kinderjaren.

Samenwerking en communicatie met de ouders

We streven ernaar dat het kinderdagverblijf voor ouder en kind een vanzelfsprekend verlengstuk is van de vertrouwde thuissituatie. Wij hechten veel waarde aan een open communicatie en steken daar veel energie in. De pedagogisch medewerker besteedt veel tijd en aandacht aan het opbouwen van een vertrouwensrelatie met de ouder en past haar deskundigheid toe. Dagelijkse communicatie met de ouder vindt plaats tijdens de momenten dat het kind wordt gebracht en gehaald. Op deze momenten vraagt de pedagogisch medewerker

ook om informatie over het kind. De pedagogisch medewerker wil bijvoorbeeld graag weten of een kind een goede nacht heeft gehad en lekker heeft gegeten. Graag horen zij wanneer er zich bijzonderheden afspelen in het leven van het kind. Dit kan de ontwikkeling, de gezondheid maar ook de directe omgeving van het kind betreffen. Jaarlijks worden oudergesprekken over het kind georganiseerd. Ouders worden dan in de gelegenheid gesteld om in alle rust met de groepsleiding te praten over hun kind. De gesprekken worden vooraf aangekondigd. Tevens staat de directie de ouder graag te woord wanneer er behoefte is aan een persoonlijk gesprek.

Oudercommissie

Wij hechten veel belang aan de mening van ouders. Op het kinderdagverblijf willen wij graag een oudercommissie die actief meedenkt met de leiding over het dagelijkse beleid. Deze oudercommissie komt jaarlijks regelmatig samen om met het vestigingshoofd beleidsmatige zaken te bespreken. Ook is het bestaan van een oudercommissie met deze rol nu wettelijk verplicht. In de Wet Kinderopvang die sinds 1 januari 2005 geldt, is de positie van de oudercommissie vastgelegd. Niet alleen moet er een oudercommissie zijn, ook heeft de oudercommissie op een aantal onderdelen van het beleid binnen het kinderdagverblijf adviesrecht. Te denken valt aan kwaliteitsbeleid, voedingsaangelegenheden, pedagogisch beleid, veiligheid, beleid met betrekking tot spel en ontwikkelingsactiviteiten, een klachtenregeling, prijsbeleid en openingstijden.

De groepsopbouw

De vaste groepsruimtes voor dagopvang zijn onderverdeeld in verschillende groepen:

Op de locatie **Zoetermeer**:

- Babygroep 0-1 jaar
- Dreumesgroep 1-2 jaar
- Ukkengroep 2-3 jaar
- Peutergroep 3-4 jaar
- Verticale groep 0-4 jaar

Op de locatie **Rotterdam**:

- Babygroep 0-1 jaar
- 0-2 groep 0-2 jaar
- Dreumesgroep 1-2 jaar
- Ukkengroep 2-3 jaar
- Peutergroep 3-4 jaar
- 2-4 groep 2-4 jaar

Verhoudingen groepsgrootte en aantal leidsters

De groepsgrootte per leeftijdsgroep is samengesteld conform de Beleidsregels kwaliteit kinderopvang. De verhouding van het aantal pedagogisch medewerkers en het aantal feitelijk aanwezige kinderen (kind-leidsterratio)

Is tenminste:

- **Babygroep (0-1 jaar)** Eén pedagogisch medewerker per 3 kinderen, 2 pedagogische medewerkers per 6 kinderen
- **Dreumesgroep (1-2 jaar)** Eén pedagogisch medewerker per 5 kinderen, 2 pedagogische medewerkers per 10 kinderen
- **Ukkengroep (2-3 jaar)** Eén pedagogisch medewerker per 8 kinderen, 2 pedagogische medewerkers per 14 kinderen

- **Peutergroep (3-4 jaar)** Eén pedagogisch medewerker per 8 kinderen, 2 pedagogische medewerkers per 16 kinderen.

Bij de 0-2groep en de verticale groep wordt er gekeken naar het aantal kinderen en naar de leeftijd van de kinderen. Hier worden de pedagogisch werkers op samengesteld.

Overgaan naar de volgende groep

Voor de kinderen die overgaan naar een volgende groep geldt een wenperiode. Dit houdt in dat een kind een aantal weken voordat de overgang plaatsvindt, de kans krijgt om meerdere malen een aantal uren op de betreffende groep door te brengen. Hoe vaak een kind nodig heeft om te wennen, wordt per kind bekeken. Dit gaat in overleg met ouders en pedagogisch medewerker. Bij overgang van de ene naar de andere groep wordt geprobeerd om steeds een groepje kinderen tegelijk over te laten gaan zodat zij samen aan een nieuwe periode kunnen beginnen. In de praktijk blijkt dat dit helpt om de overgang soepel te laten verlopen. Voor meer informatie kunt u verder lezen in het wenbeleid. Wanneer het kind overgaat naar de volgende groep wordt er een overgangsgesprek gepland met de ouders. Hier zit de oude mentor van het kindje bij en tevens de nieuwe mentor.

Opvang buiten de stamgroep

Wanneer ouders een dag willen ruilen of een extra dag af willen nemen kan het zijn dat er op de stamgroep geen plek is. De mogelijkheid bestaat dan wel dat het kind tijdelijk opgevangen wordt op een andere groep. De ouders vragen de ruil en/of extra dag aan via het ouderportaal. Wanneer er geen plek is op de stamgroep maar wel op een andere dag zal de ouder hier van op de hoogte gesteld worden en wordt deze keuze aangeboden. Wanneer de ouder hier akkoord mee gaat moeten zij een formulier ondertekenen waarop zij toestemming geven.

Incidentele opvang buiten de stamgroep zou kunnen voorkomen wanneer:

- Er onverhoopt leidsters ziek worden of zijn.
- Er sprake is van ruilaanvraag of extra dag aanvraag van de ouder en er is geen plek op de stamgroep van het kind.
- Er sprake is van pedagogische meerwaarde voor een kind om incidenteel deel te nemen aan het activiteiten aanbod op een andere groep.
- Er groepen samengevoegd* worden wegens een lage bezetting bijvoorbeeld in vakantieperiodes.

* Samenvoegen:

Door het samenvoegen van groepjes kinderen is er meer keus voor kinderen om samen te spelen met andere kinderen. Zo ontstaat meer gelegenheid om specifieke (VVE) activiteiten aan te bieden, bijvoorbeeld aan kinderen van dezelfde leeftijd, aan kinderen met dezelfde interesse of bijvoorbeeld te gaan wandelen/buitenspelen met een groepje kinderen.

Doordat alle groepen gedurende de dag met een zelfde dagprogramma werken is de structuur en werkwijze op een (samengevoegde) groep min of meer gelijk. De continuïteit voor de kinderen is daarmee gewaarborgd. Pedagogisch medewerkers van andere groepen zijn bekende en vertrouwde personen voor de kinderen, omdat op diverse momenten gedurende de week bewust gekozen wordt voor het open deuren beleid.

Het belang van een stabiele omgeving voor de emotionele veiligheid en het welzijn van het kind staat altijd voorop. Er zal in het dagritme van het kind niets veranderen en de speelmaterialen zijn natuurlijk op de doelgroep afgestemd. Ook belangrijk om te weten; we zullen nooit meer kinderen in 1 groep opvangen dan wettelijk is toegestaan. Dit wordt jaarlijks gecontroleerd door de GGD.

3-uursregeling

Voor de flexibiliteit binnen ons kinderdagverblijf maken wij gebruik van de 3-uursregeling. Door deze regeling is het mogelijk om drie uur per dag (niet aaneengesloten) minder beroepskrachten in te zetten, dan volgens de leidster-kind ratio is vereist.

Wanneer wijken wij af van de BKR?

Indien wij met 2 pedagogisch medewerkers op een groep staan zullen wij dagelijks gebruik maken van 8:00-9:00 uur, tussen 13:30-14:30 uur en tussen 16:30-17:30 uur. Wij zullen dus **niet** afwijken van de leidster-kind-ratio tussen 7:00-8:00, tussen 9:00-13.30, tussen 14:30 en 16:30uur en tussen 17:30-18:30uur.

Indien wij met 3 pedagogisch medewerkers op een groep staan zullen wij dagelijks gebruik maken van 8:00-8:30 uur, 08:45-9:00 tussen 13:00-14:30 uur en tussen 16:30-17:15 uur. Wij zullen dus **niet** afwijken van de leidster-kind-ratio tussen 7:00-8:00, tussen 8:30-8:45, tussen 9:00-13.30, tussen 14:30 en 16:30uur en tussen 17:15-18:30uur.

We houden dagelijks de haal en brengtijden van alle kinderen bij om waar nodig de roosters aan te passen. Of wij wel of niet afwijken van de BKR aan de randen van de dag wordt maandelijks door ons gecontroleerd door ons aan- en afmeld systeem wat gebruikt wordt door de pedagogisch medewerkers op het moment dat de kinderen binnenkomen en weer vertrekken. Zodra wij merken dat het patroon van haal- en brengtijden structureel verandert, zullen wij daarop inspelen door het inzetten van extra personeel, of door het langer laten blijven van een medewerker.

Broertjes en/of zusjes

Als uw kind een broertje of zusje op het kinderdagverblijf heeft is het natuurlijk mogelijk dat ze elkaar gedurende dag af en toe kunnen zien als ze daar behoefte aan hebben. Niet elk kind zal dit zelf aangeven dus wij zullen het ook zo nu en dan voorstellen, zodat ze weten dat het mag.

Pedagogisch medewerkers

Wij hechten een groot belang aan vaste medewerkers op de groep, zowel voor de kinderen, de ouders als voor onszelf. Het merendeel van de groepen bestaan uit 2 of 3 pedagogisch medewerkers. Zij rouleren van dagen, zodat er dagelijks twee pedagogisch medewerkers op de groep staan. Per groep zijn er maximaal twee of drie vaste pedagogisch medewerkers. Daardoor kan er bijna altijd iemand vrij zijn. Daarnaast worden op iedere groep waar baby's opgevangen worden 2 'vaste gezichten' aangewezen. In geval van ziekte en vakantie zullen wij er zoveel mogelijk aan doen om voor goede vervanging te zorgen. Er zal dan een beroep worden gedaan op de vaste pedagogisch medewerkers of onze vaste invalpool.

Criteria pedagogisch medewerkers

De pedagogisch medewerkers die de kinderen verzorgt en opvoedt, is in het bezit van een geldig diploma. Als norm hiervoor worden de scholingseisen die gesteld worden in de CAO gehanteerd. Uit belang van de hechtingsrelatie die het kind met de groepsleiding opbouwt, wordt onze groepsleiding verder gescreend op kundigheid en geselecteerd op karaktereigenschappen zoals: toewijding en liefde voor kinderen, communicatieve vaardigheden, sensitiviteit, responsiviteit, geduld en aandacht. Om de professionaliteit van de groepsleiding bij te houden en op peil te houden worden jaarlijks deskundigheidsbevorderingen georganiseerd. Vanaf 1 maart 2018 moet iedereen die werkt of woont op een plek waar kinderen worden opgevangen, zich inschrijven in het personenregister kinderopvang. Op die manier kan de overheid vaste én tijdelijke medewerkers continu screenen. Zo maken we samen de kinderopvang veiliger. Al onze medewerkers zijn dan ook ingeschreven in het personenregister. Wanneer er tussentijds iets aan het licht komt over een medewerker wordt het kinderdagverblijf daar direct van op de hoogte gesteld.

Stagiaires

Wij hebben stagiaires werken bij Njoy. Wij werken alleen met stagiaires pedagogisch medewerker niveau 3 en/of 4 die minimaal 1 heel schooljaar komen stagelopen. Wij willen graag een plek bieden aan stagiaires om hun opleiding met een succes te kunnen afronden. In het welzijnswerk is het van belang dat er nieuwe deskundige instroom komt op de arbeidsmarkt waar ook anderen van kunnen leren, Wij dragen graag bij aan de ontwikkeling van deze personen. De inzet van stagiaires maakt het mogelijk om meer deskundigheid in huis te halen (nieuwe kennis), en meer activiteiten te organiseren. Stagiaires zijn ten allen tijden boventallig.

Afspraken met betrekking tot omgang, verantwoordelijkheden en betrokkenheid

- * **Omgang:** De stagiaire heeft een gelijkwaardige omgang met collega's. In de eerste weken stelt de stagiaire zich persoonlijk voor aan ouders en collega's. Tevens hangt hij/zij bij de deur van de groep een foto met tekst waarin hij/zij zichzelf voorstelt, dit wordt ook geplaatst in de eerst volgende nieuwsbrief.
- * **Beroepsgeheim:** Voor afspraken omtrent gedragsregels kan de stagiaire de beroepscode raadplegen. Als de stagiaire voor schoolopdrachten gebruik wil maken van foto's of namen van kinderen, dient de stagiaire hiervoor, toestemming aan de ouders te vragen. Er mag in schoolopdrachten vrij met fictieve namen worden gewerkt.
- * **Verantwoordelijkheid:** Om ook echt iets te kunnen leren, krijgt de stagiaire de nodige verantwoordelijkheden, met daarbij de ruimte voor het stellen van vragen en het uitvoeren van taken.
- * **Betrokkenheid:** De stagiaire wordt betrokken bij het team. De stagiaire is niet aanwezig tijdens het teamoverleg, tenzij dit vanuit de opleiding voor het maken van een opdracht nodig is. Wel wordt de stagiaire door de praktijkbegeleider op de hoogte gehouden van relevante informatie besproken tijdens teamoverleggen. De praktijkbegeleider houdt bij het overdragen van deze informatie rekening met de wet op de privacy.
- * **Oudercontacten:** De schriftelijke overdracht, observaties en het voeren van oudergesprekken worden niet door de stagiaire gedaan. Wanneer dit voor een opdracht vanuit de opleiding wordt vereist, zullen deze werkzaamheden i.o.m. en onder toezicht en begeleiding van de praktijkbegeleider worden uitgevoerd. Voorafgaand wordt er toestemming aan de desbetreffende ouders gevraagd. Telefonische contacten mogen alleen door de stagiaire worden gevoerd indien er vooraf toestemming is gegeven door de praktijkbegeleider
- * **Uitstapjes met kinderen:** Tijdens uitstapjes met kinderen wordt de stagiaire als boventallig ingezet.

Verwachtingen en taken van een stagiaire:

- * Wij hanteren een proeftijd van 1 maand, mocht blijken dat een stagiaire niet goed functioneert of niet aansluit bij Njoy, dan zullen wij binnen deze maand de overeenkomst beëindigen.
  - * In de eerste week neemt de stagiaire alle beleidsstukken en informatie van de opvang door. Hiervan wordt een verslag gemaakt. Ze zullen dan nog niet met de kinderen werken.
  - * Een stagiaire zal het hele jaar op dezelfde dagen/tijden stagelopen.
  - * De stagiaire draait mee in het dagelijks ritme van de Njoy en voert voldoende werkzaamheden uit. Dit moet uiteraard aansluiten bij het opleidingsniveau.
  - * De stagiaire heeft nog geen verantwoordelijkheden voor de kinderen, uiteraard wel over haar eigen leerproces.
  - * De stagiaire mag nooit alleen op de groep staan. Niet alleen openen en sluiten. Geen telefoon aannemen en geen medicijnen toedienen of temperaturen. De stagiaire staat altijd onder toezicht oog van een pedagogisch medewerker.
  - * Er wordt van de stagiaire verwacht dat deze veilig, hygiënisch en ergonomisch werkt.
- Voor verdere uitleg over bijvoorbeeld hoe de stagiaires door ons begeleid worden of welke taken zij mogen/kunnen uitvoeren verwijzen naar onze BPV gids die in te lezen op de groepen.

Voordat stagiaires starten op de groep worden ouders schriftelijk ingelicht over de komst van een stagiaire.

Stagiaires krijgen voorafgaand aan de stage periode een vaste begeleider op de groep toegewezen.

Dagindeling

Njoy biedt een dagprogramma aan waarin ruimte is voor verschillende individuele verschillen en een dagritme dat regelmaat en vastigheid geeft. Een vertrouwd dagritme geeft houvast aan kinderen en aan de pedagogisch medewerkers. De mate waarin kinderen een individueel dagritme moeten kunnen volgen of houvast vinden in het ritme van de groep, verschilt sterk per leeftijd.

In de babygroep wordt zoveel mogelijk het eigen ritme van de baby aangehouden wat betreft, het slapen en verschonen. Zodra de baby's overgaan naar de dreumes groep krijgen ze een wat vaster dagritme en kan er worden toegewerkt naar het ukken en peuter dagritme. Door er soepel mee om te gaan wordt er per kind gekeken wat de behoeftes zijn. Er wordt rekening mee gehouden dat de overgang van de ene naar de andere activiteit rustig moet kunnen verlopen. Het dagritme wordt gemarkeerd door vaste onderdelen van het dagprogramma, zodat de kinderen snappen wat er gaat gebeuren.

Een indicatie:

Om 7.00 tot 9.00...

...ontvangen we de kinderen en ouders. Er wordt goed afscheid genomen door de ouders..

Tussen 8.00 en 9.00...

...staan er leuke activiteiten op tafel zodat uw kind de dag rustig aan tafel kan beginnen. Als ze liever vrij spelen, mag dit ook.

Om 9.00 zijn alle kinderen aanwezig.

Rond 9.00

...voor elk eetmoment en na elk toilet bezoek worden de handen gewassen. Het is tijd voor het fruit en natuurlijk wat drinken.

Na elk eet/drink moment worden de kinderen verschoond en anderen gaan op gezette tijden en naar behoefte naar het toilet. (dit gebeurt uiteraard ook direct wanneer nodig)

Gedurende de ochtend wordt er gewerkt volgens het draaiboek wat voorkomt uit het VVE programma (voor en vroeg schools educatie programma) In dit draaiboek staat van tijd tot tijd beschreven welke activiteiten er plaats kunnen vinden. Deze activiteiten variëren van voorlezen tot een thema gerichte activiteit, liedjes zingen of even lekker buiten spelen.

Rond 11.30...

...gaan we aan tafel voor de broodmaaltijd.

Om te beginnen zingen we een liedje:

Smakelijk eten, smakelijk eten

Hap hap hap

Hap hap hap
Dat zal lekker smaken
Dat zal lekker smaken
Eet maar op
Eet maar op
Eet smakelijk allemaal

De kinderen krijgen op hun eerste broodje iets hartigs en op de volgende broodjes mogen ze zelf kiezen wat ze lekker vinden. De belegsoorten komen voort uit ons gezond voedingsbeleid. Daarna is het weer verschoningsstijd.

Tussen 12.30 en 13.00...

..de kinderen die 's middags slapen worden naar hun bed gebracht. De wakkere peuters/ukken kunnen vrij spelen.

Rond 15.30...

...zijn de slapers ook wel weer wakker, en gaan we aan tafel voor fruit en drinken. De kinderen vanaf 1 jaar eten om deze tijd groentes zoals worteltjes, komkommertjes, tomaatjes of paprika. Dit komt ook voort uit ons voedingsbeleid. Als ze hiervan niet genoeg eten krijgen ze een volkoren cracker met gezond beleg.

Dan is het weer tijd voor de verschillende activiteiten volgens het draaiboek vanuit het VVE programma.

Vanaf 16.30...

...kunnen de kinderen weer opgehaald worden door hun ouders.

Kinderen die om 17.30 nog bij ons zijn, krijgen nog een gezond tussendoortje zoals een volkoren kaakje of volkoren ontbijtkoek. Uiteraard ook nog wat te drinken.

Dit is een globale dagindeling; iedere dag wordt opnieuw bekeken wat er zal worden gedaan met de kinderen. Een en ander is daarbij afhankelijk van het weer, de groepssamenstelling en de stemming van de kinderen.

Wij sturen daarbij aan het einde van de dag, in verband met vermoeidheid van de kinderen, bewust op rustige activiteiten. Vaak vullen we dat samen in met het spelen aan de tafel, het doen van spelletjes en/of (voor)lezen van boekjes.

18.30...

...het kinderdagverblijf wordt gesloten.

Borstvoeding en werk

Veel vrouwen die na hun verlof weer aan het werk gaan, stoppen met het geven van borstvoeding. Dat is jammer, omdat borstvoeding zoveel voordelen heeft voor moeder en kind. Een van de redenen dat veel vrouwen stoppen is dat werkgevers of zijzelf niet goed op de hoogte zijn van de rechten en plichten rond het geven van borstvoeding op het werk.

De wetgeving voorziet in de mogelijkheid om het werk na het bevallingsverlof te combineren met het geven van borstvoeding. Zo maakt de wet het mogelijk dat een vrouw gedurende de eerste negen maanden na de bevalling het werk mag onderbreken voor kolven of het geven van borstvoeding. Dat mag zo vaak en zo lang als

nodig is, maar niet meer dan een kwart van de arbeidstijd. De werkgever is verplicht deze tijd door te betalen en zo nodig een ruimte beschikbaar te stellen waar moeders ongestoord kunnen kolven of voeden.

Om de baby aan de fles te laten wennen wordt aanbevolen om als de baby ongeveer vier weken oud is, af en toe een flesje afgekolfde melk aan te bieden. Voor die tijd kan het geven van een fles nog zuigverwarring geven voor de baby. De baby weet dan niet goed meer hoe het aan de borst kan drinken. Na die tijd kan het gebeuren dat de baby de fles gaat weigeren. Als de baby de fles accepteert kan er een paar keer per week een fles aangeboden worden. Daarin hoeft geen hele voeding te zitten. Het kan ook met een klein beetje afgekolfde melk, bijvoorbeeld 20 milliliter.

Eten en drinken

Tijdens het eten en drinken komen verschillende opvoedkundige aspecten naar voren. Samen zingen, gesprekjes voeren en luisteren naar elkaar zijn hierin heel belangrijk. De kinderen leren zelf een keuze maken wat ze op hun boterham willen en welk fruit ze willen eten. We vinden het belangrijk dat het eten en drinken in een gezellige sfeer plaatsvindt en als rustig en plezierig moment ervaren wordt. De kinderen leren ook te delen met elkaar, elkaar dingen aan te geven zoals fruit en koekjes. We stimuleren de kinderen hun boterham op te eten en de beker leeg te drinken. Bij de overgang van fles naar tuitbeker naar gewone beker stimuleren we waar nodig, maar er wordt niet gedwongen. Wanneer het kind geen trek heeft, komt dit vaak door vermoeidheid of ziekte. We proberen het kind in ieder geval te laten drinken. Als er sprake is van echt ziek zijn, dan wordt er contact gezocht met de ouders. Als een kind te moe is om te eten, leggen we het in bed en bieden we iets te eten aan na het slapen. Baby's hebben een eigen voedingspatroon dat wordt ingepast in het dagschema. Wij verschaffen een standaardpakket voeding en flesvoeding. Baby's krijgen flesvoeding, maar er wordt ook van huis meegebrachte borstvoeding gegeven. Tijdens het intakegesprek stellen de ouders ons op de hoogte van eventuele allergieën bij de kinderen.

Voedingsbeleid

Njoy vindt het belangrijk om kinderen gezonde voeding aan te bieden en dat zij gezond (leren) eten. Het voedingsplan is gebaseerd op adviezen van het Voedingscentrum en het consultatiebureau. Met gezond eten is variatie en regelmaat erg belangrijk, daarom hebben wij een voedingsschema om op gezette tijden te eten en goed te kunnen variëren. Jong geleerd is oud gedaan, en dat geldt zeker ook voor een gezonde leefstijl. Wanneer je werkt in de kinderopvang bestaat een groot deel van je baan uit het aanleren van gezonde gewoontes. Je neemt immers de zorg voor het kind tijdelijk over van de ouders. Kinderen leren van de pedagogisch medewerker het goede voorbeeld en ze kunnen ouders bijstaan in de opvoeding.

Om zo gevarieerd mogelijk te eten en te zorgen dat alle kinderen op alle dagen de verschillende dingen krijgen werken wij met een voedingsschema. Dit schema is gevarieerd, met zorg samen gesteld en duurt 4 weken. In dit schema zijn er ook nog voldoende keuzes voor de kinderen en moeten ze niks. Voorbeelden van producten die voorkomen in ons voedingsschema:

- Verschillende soorten fruit
- Verschillende soorten rauwe groentes
- Volkoren producten zoals: brood, ontbijtkoek, kaakjes en crackers.
- Gezondere beleg soorten zoals: appelstroop, jam, kipfilet, honing, 30+ k aas, gestampde muisjes, gekookt eitje, zuivelspread, ham etc.
- Gezonde dranken zoals: licht aangelengde limonade, appelsap, water of halfvolle melk.

Er zijn kinderen die sommige voedingsmiddelen niet mogen hebben, omdat zij een bepaald dieet volgen. Dit kan voortkomen uit een geloofsovertuiging, maar ook vanwege bepaalde voedselallergieën. Uiteraard zullen wij hier rekening mee houden. We proberen het kind zoveel mogelijk met ons mee te laten eten, om hem/haar zo weinig mogelijk af te laten wijken van de groep. De voedingsmiddelen die het kind niet mag hebben, worden vervangen door andere etenswaren. Wanneer een kind een streng dieet heeft, overleggen we met de ouders wat zij van thuis mee moeten nemen. Op elke groep hangt een lijst met speciale voedingswensen van de kinderen, zodat iedereen hiervan op de hoogte is. Vooral als er invalkrachten komen is het belangrijk hiervan een duidelijke overdracht te geven.

Voor meer informatie kunt u verder lezen in het uitgebreide voedingsbeleid. Te vinden op de locatie of op de website.

Standaard aanbod van verzorgingsproducten

Luiers en doekjes van het merk Pampers, beschermende crème van het merk Sudocrème, Arniflor zalf ter verzachting bij kleine ongelukjes, een volgens de richtlijnen van de GGD gevulde EHBO trommel, zonnebrandcrème voor kinderen voorzien van een hoge factor.

Het volgen van de ontwikkeling van het kind en eventueel opvallend gedrag

De overgang van kinderdagverblijf naar de basisschool is een belangrijke stap in de ontwikkeling van het kind. Om deze overdracht zo soepel mogelijk te laten verlopen is er veel aandacht voor een doorlopende leerlijn. Wij werken hiervoor met het VVE (Vroege Voorschoolse Educatie) programma van Piramide, ontwikkeld door Cito. Dit houdt in dat de kinderen gevolgd worden in hun ontwikkeling vanaf het moment dat zij het kinderdagverblijf gaan bezoeken. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van observatielijsten.

Njoy vindt het belangrijk dat de informatie over de ontwikkeling van een kind wordt overgedragen aan de basisschool. Dit zal uiteraard altijd met toestemming van ouders gebeuren. Op deze manier zorgen wij samen met de basisschool voor een doorgaande ontwikkeling/leerlijn van een kind. Voordat een kind de 4 jarige leeftijd heeft bereikt sturen wij met instemming van ouders de uitslagen van de CITO Taal en Rekenen en de gedane observaties als overdracht document naar de betreffende basisschool van het kind.

Tijdens de overdracht van kinderdagverblijf naar school/BSO waarborgen we de privacy van de kinderen. Hierbij houden we ons aan de volgende afspraken:

- Het overdragen van relevante gegevens over het kind aan de basisschool/BSO mag alleen als de ouders hiervoor vooraf expliciet toestemming hebben gegeven.
- Zorg ervoor dat bekend is welke gegevens de school/BSO nodig heeft. Voorkom het overdragen van onnodige of verouderde gegevens.
- Als de ouders geen toestemming hebben gegeven voor de warme overdracht aan de basisschool/BSO, moeten alle gegevens die in bezit zijn van de kinderopvang worden vernietigd.
- De pedagogisch medewerker mag de gegevens over het kind ook op papier mee geven aan de ouders zodat zij zelf de gegevens aan de basisschool kunnen geven.

De interne overgang van kinderdagverblijf (locatie Rotterdam) naar BSO wordt ook via een warme overdracht gedaan. Op de laatste dag op het kinderdagverblijf neemt de 'oude' mentor van het desbetreffende kindje contact op met de 'nieuwe' mentor. De belangrijkste punten die besproken zijn in het afsluitende gesprek, met ouders op het kinderdagverblijf, worden overgedragen.

Een belangrijke functie van de kinderopvang is het vroegtijdig herkennen van signalen, die zouden kunnen wijzen op problemen in gedrag en/of ontwikkeling van het kind. Als een kind zich in vergelijking tot zijn leeftijdsgenoten anders gedraagt, dan valt zijn of haar gedrag op. Opvallend gedrag is niet altijd per definitie

problematisch gedrag. Het geeft wel aan dat het kind zich niet prettig voelt en achter blijft in zijn ontwikkeling. Het is voor ons belangrijk dat wanneer wij bijvoorbeeld een achterstand in taalontwikkeling signaleren dit samen met de ouders gaan aanpakken. Ouders zullen altijd vanaf begin geïnformeerd worden over eventuele zorgen rondom het kind, we vinden het enorm belangrijk een goed contact te hebben met ouders over de ontwikkeling van hun kind. Overleg met ouders leidt vaak al tot tal van oplossingen maar soms is er meer nodig. Het kind zal dan bijvoorbeeld (in overleg met ouders) gedurende enige tijd geobserveerd worden om te kijken of externe hulp ingeschakeld moet worden. Het inschakelen van externe hulp zullen we ook alleen maar doen na overleg en na toestemming van de ouders. Voor het inschakelen van externe hulp gebruiken wij onze sociale kaart waarop wij in beeld hebben gebracht waar we met welke zorg terecht kunnen.

De pedagogisch medewerkers kunnen indien nodig ondersteunt worden door de jeugdverpleegkundige van het CJG waar wij mee samenwerken of door de leidinggevende. Om de 8 weken komt de jeugdverpleegkundige langs op het kinderdagverblijf zodat de leidsters casussen kunnen bespreken. Zowel de jeugdverpleegkundige als de leidinggevende kunnen de pedagogisch medewerkers tips en handvaten meegeven en samen kunnen zij zorgen voor passende begeleiding, een plan van aanpak of eventuele doorverwijzing. Nogmaals, dit gaat altijd in overleg met de ouders!

Wij nemen elk kind zoals het is en geven het de ruimte zich te kunnen ontwikkelen in zijn of haar eigen tempo.

Individuele aandacht voor het kind

In de structuur van het dagritme is er ruimte voor de pedagogisch medewerker om de kinderen te knuffelen en individuele aandacht te geven. Er wordt tijdens de individuele verzorgingsmomenten met de kinderen gepraat. De groepsleiding geeft veel mondelinge uitleg en informatie tijdens de dagelijkse omgang met de kinderen, zodat de kinderen begrijpen wat er gebeurt. Hierbij wordt gelet op de aandacht, de activiteit en het niveau van het kind.

Het ontwikkelen, leren en spel

Bij het pedagogisch beleid wordt uitgegaan van 4 opvoedingsdoelen:

1. Het bieden van emotionele veiligheid
2. Het ontwikkelen van persoonlijke competentie
3. Het ontwikkelen van sociale competentie
4. Het overbrengen van waarden en normen

Deze doelen worden met behulp van 5 pedagogische middelen bereikt:

1. Leidster kind interactie
2. Binnen en buiten ruimte
3. Groepsprocessen
4. Activiteiten
5. Spelmateriaal

Ter ondersteuning van ons pedagogisch handelen, maken wij gebruik van een aantal aspecten uit de methode van psycholoog Thomas Gordon, zoals eerder benoemd in het pedagogisch plan.

1 .Doel: het bieden van emotionele veiligheid

Wij vinden het belangrijk dat we de kinderen een veilige basis, een “thuis” kunnen bieden. Een plek waar ze zich kunnen ontspannen, ontwikkelen en zichzelf kunnen zijn. We benadrukken een open en eerlijke sfeer en willen een aanvulling bieden op de thuissituatie.

Middelen;

Pedagogisch medewerker - kind interactie

Voor een goede ontwikkeling van het kind is een sfeer van veiligheid en vertrouwen nodig. Een kind ontwikkelt zich het beste als het zich geborgen voelt en als de omgeving hem/haar zekerheid biedt. Om dit te realiseren zijn er twee pedagogisch medewerkers per basisgroep (ook wel stamgroep genoemd) per dag aanwezig, waarbij het streven is dat een kind altijd één vaste pedagogisch medewerker kent. De vaste pedagogisch medewerker kent de kinderen en handelt met respect naar hun eigenheid en karakter. Zij is oplettend, kijkt naar signalen van het kind en speelt in op zijn/haar behoeften. Vanuit deze basis is het kind in staat zijn ontdekkingstocht te beginnen waarbij hij/zij weet dat het terug kan vallen op een veilige thuishaven. Om deze veiligheid te bieden geven wij de kinderen liefde en aandacht, luisteren en praten we met ze. Als het nodig is geven we de kinderen ruimte of juist rust.

Binnen en buitenruimte

Veiligheid binnen de ruimtes vinden wij belangrijk. Een grote ruimte kan bedreigend zijn voor een kind. Wij richten de groepsruimten zo in dat er afgescheiden en knusse hoeken zijn, zoals een bouw hoek en poppenhoek. De kinderen kunnen zich hier terugtrekken of verstoppen. Dit biedt uitdaging voor het kind en geeft hem/haar de gelegenheid om “alleen” te kunnen spelen. Bij baby's wordt gelet op oogcontact: in een hoge box of dicht bij de leidster in een wipstoel of op een kleed. Hierbij wordt gelet op de drukte van de groep. Als er veel kinderen op de grond spelen, kan de hoge box voorkeur hebben. Hoe bekender de ruimte en de materialen, hoe veiliger een kind zich voelt en beter tot zijn recht komt. Het speelgoed wordt daarom altijd op dezelfde plaatsen terug gezet.

Groepsprocessen

Het bieden van een vaste dagindeling en structuur zijn van belang voor de emotionele veiligheid van een kind. Vaste momenten op een dag voor eten, drinken, verschonen en slapen geeft herkenning. In het vaste dagprogramma worden iedere dag verschillende activiteiten aangeboden vanuit het VVE programma. Deze speciale activiteiten dragen bij aan de ontwikkeling van de kinderen doordat ze afgestemd zijn op het ontwikkelingsniveau, de mogelijkheden en de interesses van de kinderen. Daarnaast zijn de activiteiten thema afhankelijk en zijn opgebouwd uit verschillende fases. De pedagogisch medewerkers zijn gespecialiseerd in het ontwikkelingsniveau van de groep en stemmen de begeleiding van de activiteiten hierop af. De kinderen kunnen ontwikkelingsgericht benaderd worden en van hieruit uitgedaagd en gestimuleerd worden in hun eigen mogelijkheden. Ieder kind wordt individueel aangemoedigd bij groepsactiviteiten wanneer het kind bij zijn bijdrage aan het groepsproces hier behoefte aan heeft. Er is een uitdagend spelaanbod dat aansluit bij de ontwikkeling van het kind.

Activiteiten

Bij een activiteit houden we in de gaten of een kind wel of niet mee wil/ durft te doen. We dagen ze uit, maar wil een kind niet dan respecteren we dat. Een kind mag ook van een afstand meekijken en het misschien een volgende keer proberen.

2. Doel: ontwikkelen van persoonlijke competentie

Het is belangrijk voor een kind om de mogelijkheid te krijgen vaardigheden te ontwikkelen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor de sociale ontwikkeling (hier gaan we in het volgende hoofdstuk verder op in), het leren van taal, de motorische ontwikkeling (klimmen, springen, kruipen etc.) en cognitieve vaardigheden (spelletjes, fantasiespel).

Middelen;

Pedagogisch medewerker- kind interactie

Als pedagogisch medewerker biedt je de gelegenheid om een kind bij deze ontwikkelingen te ondersteunen en hem/haar te helpen waar nodig is. Wij zien de kinderen als eigen persoonlijkheden, ieder kind ontwikkelt zich op een andere manier. Hierdoor zie je waarin je het kind kunt stimuleren. Dit stimuleren doen we o.a. door de volgende voorbeelden:

- Grenzen ontdekken en verleggen van wat een kind kan, wil of durft
- Ingaan op initiatieven van een kind
- Oefenen, stimuleren waar een kind goed in is of wat hij/zij graag wil kunnen
- Helpen bij het verkennen van eigen mogelijkheden

We doen dit alles d.m.v. veel bevestigingen, complimenten te geven, zowel verbaal als non verbaal. Doordat je als pedagogisch medewerker complimentjes geeft, zie je dat het kind meer zelfvertrouwen krijgt.

Binnen en buitenruimte

De binnenruimte is zo ingedeeld dat je op elke plek iets anders kan ontdekken. Zo kan een kind zich optimaal ontplooiën. Door als pedagogisch medewerker goed te kijken naar het kind en door veiligheid te bieden kun je stap voor stap de persoonlijke competenties stimuleren en ontwikkelen. Kinderen hebben de mogelijkheid om te rennen, te klimmen, te fietsen of om met zand te spelen.

Groepsprocessen

Op het kinderdagverblijf hebben wij 4 horizontale groepen. Door de gesplitste groepen kunnen leidsters zich beter verdiepen in de ontwikkeling van een specifieke leeftijdsgroep en de activiteiten, de inrichting en het aanwezige spelateriaal daarop afstemmen. Wij leren de kinderen respectvol naar elkaar te zijn en stimuleren ze om met elkaar te spelen en te helpen. Door gezamenlijke activiteiten te ondernemen ontwikkelen we spelenderwijs verschillende aspecten van de persoonlijke ontwikkeling. Deze verschillende aspecten beschrijven we in de volgende twee middelen. Op de verticale groepen is de ruimte aangepast op alle leeftijden. Kinderen kunnen op hun eigen niveau aan diverse activiteiten deelnemen; een dreumes die al toe is aan een peuterspelletje kan met peuters meedoen. En andersom: een dreumes die wat minder goed meekomt, kan spelen met de baby materialen. De jonge kinderen leren van oudere kinderen en de oudere kinderen leren de jongere kinderen helpen.

Activiteiten

We besteden tijdens activiteiten aandacht aan zowel de fijne als de grove motoriek zoals verven met een kwast, bouwen met blokken, vormen in de juiste opening doen, maar ook fietsen, rennen, met ballen rollen, etc. We geven ieder kind voldoende mogelijkheden voor eigen initiatief. Cognitieve vaardigheden stimuleren we bijvoorbeeld door verkleedspellen en verdwijn/verschijn spelletjes. Dit is om hun fantasie en geheugen te ontwikkelen. We praten veel met kinderen en ook met baby's, benoemen handelingen die we verrichten en lezen de kinderen vaak voor. Dit verruimt de woordenschat en hierdoor leert een kind op een goede manier

communiceren. Daarnaast is ons draaiboek vanuit het VVE programma ook gericht op alle ontwikkelingsgebieden die elke dag aan bod komen.

Spelmateriaal

Wij bieden voldoende en verschillend spelateriaal voor iedere leeftijdscategorie. Het spel moet kunnen uitdagen tot ontwikkeling. We bieden speelgoed aan op eigen niveau. Merken we dat een kind vaak met hetzelfde speelt dan stimuleren we het kind om ook met ander speelgoed te spelen, zodat ook andere facetten van de ontwikkeling gestimuleerd worden. Zo zal een kind wat alleen in de poppenhoek speelt gestimuleerd worden om ook eens in de bouw hoek te spelen.

Het begrip 'persoonlijke competentie' omvat ook de competenties van kinderen op verschillende ontwikkelingsgebieden, namelijk:

- De motorische ontwikkeling
- De taalontwikkeling
- De cognitieve ontwikkeling
- De zelfredzaamheid ontwikkeling

Motorische ontwikkeling

In de interacties met hun materiële omgeving, ontwikkelen kinderen vooral hun persoonlijke competentie. Gevarieerd bewegen in de ruimte en op speeltoestellen spelen bevordert de grove motoriek en daarmee ook het zelfvertrouwen van kinderen. Het gebruik van allerlei materialen in diverse typen spel (van oefen- tot constructie- tot fantasiespel) kan de fijne motoriek, de creativiteit en allerlei aspecten van de cognitieve ontwikkeling bevorderen.

Taalontwikkeling

Het stimuleren van de taalontwikkeling vinden wij zeer belangrijk. Dit omdat de spreektaal samen met de lichaamstaal het kind de mogelijkheid biedt zijn gevoelens te uiten, maar ook kenbaar te maken wat zijn gevoelens zijn. Het kunnen benoemen van feiten, ervaringen, gevoelens en situaties maakt begrijpen en herinneren mogelijk. De wereld van het kind wordt hierdoor geordend en veilig.

Bij kinderen die de spreektaal nog niet (geheel) beheersen treedt de pedagogisch medewerker op als tolk. Door actief naar het kind te luisteren (Gordon methode), bijvoorbeeld naar zijn lichaamstaal, vertaalt de pedagogisch medewerker als het ware de gevoelens van het kind. Het kind voelt zich hierdoor begrepen en geaccepteerd wat weer onontbeerlijk is voor het ontwikkelen van een positief zelfbeeld. Wij stimuleren de kinderen zich zoveel mogelijk in taal uit te drukken. Als een kind gewend is, uit te leggen waarom hij iets wil of juist niet wil, ontstaat er tussen de kinderen meer begrip en draait het minder snel uit op conflict situaties. Wij praten algemeen beschaafd Nederlands met de kinderen en met elkaar. De pedagogisch medewerker heeft een belangrijke voorbeeldfunctie. Vanuit het VVE programma wordt er ook veel aandacht besteedt aan taal. Communiceren met kinderen én volwassenen, de woordenschat uitbreiden, interactief voorlezen. Piramide nodigt kinderen uit om te praten en bereidt ze voor op het leren lezen en schrijven.

Cognitieve ontwikkeling

Voor het bevorderen van de cognitieve ontwikkeling worden activiteiten aangeboden over vormen, kleuren, cijfers, letters, dagen, maanden en seizoenen. Hierbij worden de volgende materialen gebruikt:

- (voor) leesboeken, kijkboeken, constructiemateriaal, puzzels, vormen en kleuren
- Expressiemateriaal, zoals verf- en tekenmateriaal, klei, papier, hout, poppenkast, muziek en instrumenten, cd-speler en cd's en televisie

Zelfredzaamheid ontwikkeling

De zelfredzaamheid is een belangrijk onderdeel voor het gevoel van de persoonlijke competentie. Deze kan worden bevorderd door:

- Taken te geven
- Kinderen leren om te zorgen voor hun eigen hygiëne
- Kinderen zelf dingen eerst te laten ontdekken, uitvinden en niet te snel te helpen of in te grijpen, de autonomie van het kind wordt hiermee gerespecteerd
- Gelegenheid te geven om te experimenteren.

3.Doel: ontwikkelen van sociale competentie

Wij willen de kinderen sociale kennis en vaardigheden meegeven. Dit wil zeggen: leren zich in een ander te verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen.

Middelen:

Pedagogisch medewerker - kind interactie

Hierin vinden wij het belangrijk om te letten op de contacten tussen de kinderen onderling van dezelfde leeftijd. In een horizontale groep letten we er op dat we één groep vormen en de kinderen van elkaar kunnen leren. Hierbij zullen we ze helpen waar nodig is. We leren ze om voor zichzelf op te komen en dit dan op een juiste manier te verwoorden. Dit doen we door het eerst voor te doen, dan samen en later alleen. Als pedagogisch medewerker hebben we een voorbeeldfunctie.

Binnen en buitenruimte

We zorgen dat er in de binnen en buiten ruimte plekjes zijn waar de kinderen samen kunnen spelen, maar ook waar ze zich even kunnen terugtrekken. We maken heldere afspraken, zodat de kinderen samen leren omgaan met de ruimte. Bij het buiten/ binnen spelen kunnen meerdere groepen aanwezig zijn. Op die manier hebben de kinderen meer keuze/ mogelijkheden in het zoeken naar andere speelgenootjes.

Groepsprocessen

Een baby haalt vooral plezier uit de contacten met de pedagogisch medewerker, maar kan ook genieten van het kijken naar spelende kinderen. Vanaf ongeveer een jaar gaan kinderen naast elkaar spelen en elkaar bekijken. Weer later gaan ze echt met elkaar spelen. Ze zullen dus veel van elkaar leren. Daarom verwoorden wij het gedrag van de kinderen ook steeds. We laten ze oog krijgen voor het verdriet van een ander kind. We betrekken de kinderen bij het troosten van elkaar. We leren de kinderen op hun beurt wachten en elkaar te helpen. De oudere kinderen geven we meer verantwoordelijkheid in het helpen van de pedagogisch medewerker. Door deze aspecten maken we het kind bewust dat het deel uitmaakt van een groep.

Activiteiten

We bieden de kinderen verschillende activiteiten aan met wisselende samenstelling van groepsgrootte. Onder activiteiten verstaan we o.a. samen eten, naar de wc gaan, knutselen, zingen en kringspellen. De kinderen leren veel van elkaar door bijvoorbeeld naar elkaar te leren luisteren, leren delen en omgaan met emoties in situaties van plezier, conflict, verdriet of boosheid. We kijken welke kinderen er met elkaar spelen en of er een keer met een ander gespeeld kan worden. Wanneer we kinderen in groepjes verdelen houden we ook rekening met de mogelijkheden en behoeftes van het kind. Juist dan kunnen ze weer nieuwe vaardigheden leren als het gaat om sociale competenties.

Activiteiten die de sociaal emotionele ontwikkeling bevorderen, zijn:

- Vrij spel
- Fantasie- en rollenspel
- Mogelijkheden voor concentratie en rust
- Zorg voor huisdieren, planten en tuin
- Taken geven
- Kringgesprekken

Spelmateriaal

Er is spelmateriaal aanwezig voor zowel individueel als voor gezamenlijk spel. Het materiaal aanbod is uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht.

Ook met materiaal zullen ze samen moeten leren delen en spelen. Hierin begeleiden we het kind van jongs af aan. We zullen erbij gaan zitten en het voordoen. Het spel moet in dit verband aanzetten tot gezamenlijk ervaren van plezier en succes.

Materialen die de sociaal emotionele ontwikkeling kunnen bevorderen zijn:

- Spullen uit de volwassenenwereld
- Fantasiemateriaal
- Verkleedkleden, lappen, schmink
- Sociaal spelmateriaal, zoals gezelschapsspelen

4. Doel: Het overbrengen van normen en waarden

Waarden zijn ideeën of opvattingen die aangeven hoe belangrijk mensen iets vinden, zoals bepaalde gedragingen of gebeurtenissen. Waarden veranderen in de loop van de tijd en variëren van samenleving tot samenleving. Normen vertalen de waarden in regels en voorschriften over hoe men zich hoort te gedragen. Ook tussen de kinderen speelt voortdurend wat hoort en niet hoort. We leren de kinderen de regels, maar ook de cultuur van de maatschappij.

Middelen:

Pedagogisch medewerker -kind interactie

Op het kinderdagverblijf willen wij een kind leren wat wel en niet mag, of wat gewenst gedrag is.

Zo houden we rekening met ieder zijn gedrag, karakter, beperkingen, religie en cultuur.

We zullen dat verbaal uiten, zoals: op gedrag aanspreken en omdraaien in gewenst gedrag, uitleg geven bij je handelen en consequent blijven, maar ook door het goede voorbeeld te tonen. Wij leren kinderen naar elkaar te luisteren. Tijdens de communicatie over en weer benoemt de pedagogisch medewerker de emoties en houdt rekening met de individuele ontwikkeling van beide kinderen.

De pedagogisch medewerker laat het kind ervaren dat hij een goed mens is door:

- Deze te betrekken bij het troosten of bij het helpen van een ander kind
- Taken te geven
- Duidelijk uit te leggen wat er van het kind wordt verwacht
- De normen waaraan een kind moet voldoen, niet te hoog gegrepen te laten zijn.

- De pedagogisch medewerkers laten zien zelf ook menselijk te zijn en wel eens een fout te maken.

Binnen en buitenruimte

Er zijn afspraken over wat er wel en niet mag in de verschillende ruimtes (v.b. groep, gang, toilet, buiten, etc.). We leren het kind om zorg te dragen voor de ruimtes en de daarbij behorende spullen, zoals opruimen.

Groepsprocessen

We leren een kind om te functioneren in een groep, zoals elkaar geen pijn doen, op je beurt wachten, rekening houden met elkaar, elkaar groeten en gedag zeggen en we leren de kinderen respect te hebben voor elkaars normen en waarden. Er zijn ook gebeurtenissen in en buiten de groep die je samen bespreekt en deelt, zoals bij de geboorte van een broertje of zusje. Het kind mag erover vertellen en kan bijvoorbeeld beschuit met muisjes trakteren. Ook verjaardagen van de kinderen worden gevierd. Er worden slingers opgehangen, zodat iedereen kan zien dat er een feestje gaat plaatsvinden. In de ochtend wordt verteld wie er jarig is. Het kind krijgt speciale aandacht; het mag bijvoorbeeld naast de pedagogisch medewerker zitten tijdens het feestje, het mag een feesthoed op en er wordt gezongen en er mag getrakteerd.

Activiteiten

We bieden kinderen activiteiten thema's aan vanuit het VVE programma. Voorbeelden hiervan zijn: Kleding, lente, kunst, verkeer, sinterklaas, kerst, eten en drinken etc. We geven aandacht aan culturele/religieuze gebeurtenissen. Daarbuiten spelen we in op wat de kinderen meemaken, hebben gezien of hoe ze zich voelen. We geven hier uiting aan d.m.v. met elkaar erover te praten, knutselen, voorlezen, kringspellen en uitstapjes.

Spelmateriaal

Sommige spelmaterialen zijn een weerspiegeling van het alledaagse. In de poppenhoek kunnen kinderen met het servies spelen. Wij stimuleren ze bijvoorbeeld, om met het servies op de juiste manier om te gaan zoals dat in het dagelijkse leven ook gebeurt. Er zijn verkleedkleden om een rollenspel te doen. We dragen zorg voor het materiaal door er niet mee te gooien of op te staan. We letten er ook op dat het speelgoed weer op de juiste plek wordt teruggezet. Zo blijft het langer mooi, compleet en biedt het meer uitdaging!

Overige activiteiten

Muziek en zingen

Op het kinderdagverblijf is samen zingen belangrijk. Er zijn muziekinstrumenten aanwezig waarvan vaak gebruik wordt gemaakt. Ook zingen is een vast onderdeel van de dag. Er zullen liedjes gezongen worden met bijpassende bewegingen en er kan (gezamenlijk) geluisterd worden naar cd's. Kortom; muziek helpt kinderen bij de zintuiglijke ontwikkeling, maar natuurlijk ook bij de motorische ontwikkeling, omdat de kinderen regelmatig zelf muziek maken.

(Voor)lezen

Met leesbevordering en in het bijzonder taalstimulering kan niet vroeg genoeg begonnen worden. Voorlezen draagt bij aan de ontwikkeling van een gevarieerde woordenschat. Voorlezen prikkelt de fantasie, verhoogt de saamhorigheid en is een rustpunt in de dagelijkse activiteiten. Verder is bezig zijn met boeken leuk en gezellig voor de kinderen en de pedagogische medewerkers. Voorlezen bevordert niet alleen de cognitieve ontwikkeling, maar ook de motorische en de zintuiglijke ontwikkeling, omdat de kinderen de boekjes kunnen voelen, pakken, bladzijden omslaan en lezen.

De doelen die we nastreven zijn:

- Bevorderen van het leesplezier.

- Stimuleren van de taalontwikkeling.
- Woordenschat vergroten.
- Ontwikkeling van de fantasie.
- Stimuleren van de persoonlijke ontwikkeling.
- Voorbereiding op maatschappelijk functioneren.
- Goed voorbereiden op de basisschool.

Binnen ons kinderdagverblijf werken we met piramide. Piramide stimuleert jonge kinderen op een speelse manier in hun taalontwikkeling. We werken ook met BoekStart. BoekStart is puur een leesbevordering programma met aandacht voor interactief voorlezen, deskundige pedagogische medewerkers, goede leesomgeving, goede boekencollectie en ouderbetrokkenheid.

Bewegingsspel

Bij het bewegingsspel beweegt het kind zijn/haar lichaam. Een nieuw aangeleerde beweging kan niet vaak genoeg herhaald worden. Speelgoed dat om beweging vraagt of tot bewegen uitlokt, ondersteunt de motorische ontwikkeling. Voor de baby kan hierbij gedacht worden aan een rammelaar, ballen en de loop-kar. Voor oudere kinderen bijvoorbeeld aan het klim-huis en fietsjes.

Het constructiespel

Construeren betekent iets maken of samenvoegen. In het constructiespel spelen kinderen met voorwerpen en materialen. Ze leren hierbij de eigenschappen kennen van de voorwerpen en materialen. We denken hierbij aan vaardigheden zoals het stapelen van blokken en het betasten van verschillende materialen. Zo leert het kind tevens oorzaak en gevolg. Denk aan puzzelen, blokkentorens bouwen, maar ook het vervaardigen van iets met handenarbeid- en expressiemateriaal.

Exploratie spel

Exploreren betekent: verkennen of onderzoeken. Het kind onderzoekt hoe het voelt om iets te doen. Hierbij gaat het niet om de prestaties. Het exploratie spel helpt het kind bij het onderzoeken van zijn/haar omgeving. In de hele ontwikkeling van het kind zie je deze spelvorm terug. Wij stimuleren dit door kinderen te laten kijken, voelen en proeven en door dingen te laten ontdekken.

Fantasie en imitatie spel

Kinderen fantaseren omdat ze weinig ervaring hebben in het leven. Ze kennen de werkelijkheid nog niet maar zien deze wel. Als kinderen dingen uit de werkelijkheid niet begrijpen, fantaseren ze hierover. In hun fantasie bedenken ze hun eigen dingen en fantaseren ze zelf hoe de dingen werken. Ze bedenken hun eigen werkelijkheid. Ook fantaseren kinderen om hun gevoelens te verwerken. Dat kunnen gevoelens zijn zoals: angst, verdriet, jaloezie en vreugde. Een kind dat niet over zijn/haar gevoelens kan praten, kan deze in het spel verwerken. Kinderen gebruiken hun fantasie ook om personen te kunnen spelen die ze belangrijk vinden. Bijvoorbeeld: een kind dat graag kassajuffrouw wil zijn, zal met zijn/haar fantasie het speelgoed ombouwen tot winkel.

Uitstapjes

In de buurt van het kinderdagverblijf worden geregeld uitstapjes gemaakt naar de winkel, speeltuin of kinderboerderij. De uitstapjes worden niet altijd van tevoren gepland en hangen van de omstandigheden af. In het protocol uitstapjes wordt uitgebreid beschreven wat de regels zijn bij uitstapjes. Er wordt bij de inschrijving van het kind altijd toestemming gevraagd aan de ouder of het kind mee mag met uitstapjes. Wanneer die niet

is gegeven blijft het kind achter bij de andere pedagogisch medewerkers op de groep. Ook tijdens uitstapjes geldt het 4 ogen beleid. Leidster mogen niet alleen met kinderen op pad.

Groepsruimtes en inrichting

De ruimtes waarin de kinderen worden opgevangen, de groepsruimtes, zijn ingericht en uitgerust met speelgoed dat goed is afgestemd op het ontwikkelingsniveau van de kinderen. De indeling van de ruimtes is afgestemd op de bij het ontwikkelingsniveau behorende spelbeleving.

Er zijn per groep op speelse wijze verschillende speelhoeken ingericht waar kinderen individueel en in groepjes kunnen spelen, wat de sociale contacten onderling bevordert. Ook zijn er in de groepsruimtes rustige hoeken voor de kinderen gecreëerd waar ze zich kunnen terugtrekken. De groepsruimtes bieden de faciliteiten waardoor de kinderen ontwikkelingsgericht worden benaderd. Van hieruit worden zij uitgedaagd en gestimuleerd in hun eigen mogelijkheden. Het speelgoed voor de kinderen wordt op kind hoogte opgeborgen. Kinderen kunnen zo zelf het speelgoed uitkiezen waarmee ze willen spelen. De persoonlijke eigenschappen van ieder kind worden opgeborgen in een aan het kind toegewezen eigen mandje/bakje. In de inrichting van de groepsruimte wordt er een stukje eigen gemaakt, waardoor het gevoel van veiligheid voor de kinderen wordt versterkt. Dit gebeurt door foto's van de kinderen en zelfgemaakte werkjes op te hangen en een foto wand in te richten waar foto's vanuit de persoonlijke leefsituatie opgehangen worden. Iedere groepsruimte heeft ramen die grenzen aan de buitenruimte waardoor voldoende direct daglicht kan toetreden. De groepsruimtes zijn voorzien van voldoende ventilatie mogelijkheden. Ook zijn zij voorzien van goed reinigbare, niet gladde vloerbedekking. In de entree van het kinderdagverblijf bevindt zich de garderobe voor de kinderen. Op kindhoogte zijn kapstokjes aangebracht. In deze garderobe kan de buitenkleding van de kinderen opgeborgen worden. De groepen kunnen alleen betreden worden met speciale schoenhoezen en de kinderen dragen binnen hun sluffen. De pedagogisch medewerkers dragen zelf ook binnen-schoenen.

Buitenruimte en inrichting

Het is belangrijk voor de gezondheid en ontwikkeling van een kind dat het regelmatig kan spelen in de buitenlucht en daarbij met natuurlijke elementen zoals zand en water (zand en water tafel) kan experimenteren. De buitenruimtes zijn hierop ingericht en uitgerust. De speeltoestellen zijn veilig en voldoen aan de eisen die de Warenwet stelt en zijn voorzien van een keurmerk. Voor de veiligheid is onder de speeltoestellen valdemping aangebracht. Naast de grote toestellen is er allerlei speelgoed in de buitenruimte zoals kinderfietsen, kinderauto's, kinderbankjes, ballen en ander klein buitenspeelgoed. De baby en dreumesgroep hebben een aparte buitenruimte zodat ze in alle rust kunnen spelen.

Alle groepen gaan minimaal 1 keer per dag buiten bij normale weersomstandigheden. Bij slechte weersomstandigheden wordt een alternatieve activiteit aangeboden. De baby's en dreumesen gaan bij goede weersomstandigheden regelmatig een frisse neus halen onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers. Bij mooi weer worden er buiten activiteiten met water georganiseerd voor de kinderen. Als het aan natuurlijke schaduw ontbreekt, creëren we plekken met schaduw.

Openbare ruimtes

De openbare ruimtes worden niet zonder toezicht als speelruimte gebruikt. Dit zijn de entree, de gangen en de trap die bestemd zijn voor personenverkeer in het kinderdagverblijf. Deze ruimtes zijn voorzien van de benodigde veiligheidsaanpassingen voor de kinderen.

Slaapruimtes

Omdat een kind op een dagverblijf veel indrukken opdoet, is het van groot belang dat het kind voldoende rust kan nemen. Iedere groepsruimte heeft een direct naastgelegen, afgesloten, veilige slaapruimte waar de kinderen kunnen rusten. De slaapruimtes zijn ingericht met bedden die voldoen aan de Europese normering voor kinderbedden. De slaapruimtes zijn voorzien van ventilatiemogelijkheden en kunnen verduisterd worden tijdens slaaptijden. Het is mogelijk om vanuit de groepsruimte direct toezicht te houden op de slaapruimtes. De slaapruimtes zijn zodanig gestoffeerd dat deze gemakkelijk te reinigen zijn en daarmee wordt de aanwezigheid van allergenen tot een minimum gereduceerd. Ieder kind krijgt een eigen bedje toegewezen. Dit zorgt ervoor dat de slaapsituatie snel vertrouwd wordt voor een kind. Uit hygiëneoverwegingen krijgt ieder kind eigen slaapmateriaal zoals een slaapzakje. De bedden worden elke week verschoond en bij zichtbare vervuiling uiteraard direct verschoond.

Sanitaire ruimtes

Om de zelfredzaamheid van kinderen te bevorderen hebben de ukken, de peuters en de 2-4 groep (Rotterdam) een sanitaire ruimte die op kindniveau is ingericht en uitgerust. De ruimte is voorzien van een kindertoilet en een wasbakje op kinderhoogte.

Corrigeren en belonen

Bij de baby's kunnen wij, in zeer lichte mate, corrigeren. Vooral bij de oudere baby's is het van belang om hier al aandacht aan te besteden. Voor ieder kind is het belangrijk om te weten wat de grenzen zijn. We corrigeren bij deze jonge kinderen alleen als andere kinderen van de groep in gevaar komen of als ze zelf in gevaar komen. Het corrigeren gebeurt door vriendelijk, duidelijk en consequent optreden van de pedagogisch medewerkers. Duidelijk en consequent nee zeggen, afleiden van het kind of in het uiterste geval het kind uit de situatie halen door het bijvoorbeeld in de box te zetten. Belonen van gewenst gedrag werkt voor het kind stimulerend om dit gedrag te herhalen. Dit is voor alle kinderen belangrijk, aangezien het hun zelfvertrouwen vergroot. Een (jonge) baby is nog niet in staat om echt respect te tonen voor een andere baby. Toch wordt nu al de basis gelegd om dit later wel te kunnen doen. Daarom zijn er wel degelijk regels en grenzen binnen de groep. Door middel van gewenst gedrag te benoemen en te complimenteren belonen wij het gedrag van onze kinderen.

Wij vinden ingrijpen noodzakelijk als:

- Een situatie te gevaarlijk wordt
- Er wordt gevochten
- Er te ongelijke partijen betrokken zijn
- één van de partijen overstuur raakt
- Als het de omgeving te veel beïnvloed (bijv. lawaai tijdens een boekje voorlezen)
- Iets wordt vernield

Naarmate de kinderen ouder worden realiseren ze zich dat hun eigen gedrag invloed heeft op de ander. In deze leeftijdsfase gaat het eigen belang bijna altijd voor het belang van een ander kind, dit zorgt regelmatig voor kleine conflicten. Wanneer een kind nog niet kan praten, worden deze conflicten doorgaans opgelost met gillen of met fysiek geweld. We proberen de kinderen te stimuleren om het samen op te lossen zodat er geen winnaar of verliezer is.

Wij zorgen voor een minimum aan regels en een maximum aan duidelijkheid!

Zindelijkheid en verschonen

Het verschonen is een moment om individuele aandacht te geven, zowel op verzorgend als op spelend vlak. Even brabbelen, zingen, spelen met armen en benen, op de buik liggen enz. Zindelijk worden is een proces dat onderdeel uitmaakt van de gehele ontwikkeling. Je maakt een kind niet zindelijk, het wordt zindelijk. Zindelijk worden is een kwestie van rijping van de spieren die bij het ophouden van de plas en poep betrokken zijn. De pedagogisch medewerker is alert op de reactie van het kind en zal geregeld aan het kind voorstellen om mee te gaan naar de wc. Het zindelijk maken van de kinderen gebeurt spelenderwijs. Dwang helpt niet of werkt zelfs averechts. De pedagogisch medewerker zal het kind prijzen en belonen voor elke stap die het zet op de weg naar het zindelijk worden. In overleg met de ouders wordt het tijdstip bepaald waarop wordt begonnen met de zindelijkheidstraining. Bij bijzondere gebeurtenissen, bijvoorbeeld bij de geboorte van een broertje of zusje of een andere spannende ervaring kan er voor worden gekozen om dan even te wachten met de zindelijkheidstraining. Uiteraard is overleg met de ouders hierover heel belangrijk. De ouders moeten zelf zorgen voor voldoende reservekleding i.v.m. ongelukjes. Het kan gebeuren dat het thuis best goed gaat zonder luier en bij ons niet. Dit kan komen doordat het kind hier te veel afleiding heeft en zichzelf geen tijd gunt om naar de wc te gaan. Als dit regelmatig gebeurt, krijgt het kind bij ons weer een luier aan: het is voor het zelfvertrouwen van het kind niet goed als het steeds weer mis gaat. We beginnen dan gewoon opnieuw.

Knuffels, spenen en reservekleding

Een knuffel kan bij het afscheid nemen een grote steun zijn. Ook een speen is voor veel kinderen een kostbaar bezit. Van het zuigen op een speen gaat een kalmerende en rustgevende werking uit. Een knuffel of speen kan bij het inslapen een hulpmiddel zijn en bij pijn en verdriet een bron van troost. Het kind leert na het afscheid nemen de speen of knuffel in zijn mandje te leggen. Hierdoor wordt hij/zij niet belemmerd in zijn/haar spel of taalontwikkeling. Mocht een kind na het troosten toch nog behoefte hebben aan een speen of knuffel, wordt deze natuurlijk weer uit het mandje gepakt. Bij de aankleedtafel hebben alle kinderen een eigen mandje met hun eigen spulletjes erin zoals reservekleding, slaapzak, knuffel, speen etc..

Feesten en speciale gelegenheden

Jaarlijks terugkerende festiviteiten zijn: Pasen, Koninginnedag, Moederdag, Vaderdag, afscheid van het kinderdagverblijf, kinderboeken week,ierendag, de vier seizoenen, Sinterklaas, kerstdagen en carnaval. Activiteiten die georganiseerd worden, stellen het thema van de festiviteit centraal. Aan verjaardagen van de pedagogisch medewerkers, geboortes van broertjes of zusjes schenken we aandacht met feestelijke aankondigingen op de groep.

Verjaardagen

Verjaardagen worden in het kinderdagverblijf uitgebreid gevierd. Vooraf wordt met de ouders afgesproken op welke dag het zal plaatsvinden. Voor de verjaardag versieren we de groep, we gaan gezellig aan tafel zitten en de jarige krijgt een feestmuts op, er wordt gezongen en muziek gemaakt en het kind mag trakteren. De ouders mogen hierbij aanwezig zijn of een foto of video camera meegeven.

Afscheid van het kinderdagverblijf

Wanneer een kind afscheid neemt van het kinderdagverblijf wordt er een vergelijkbaar feestje gevierd als met de verjaardagen. Soms valt een verjaardag en een afscheid samen, zoals bij een vierjarige die naar de basisschool gaat en soms verlaat een kindje om een andere reden het kinderdagverblijf. Er wordt gezongen en het kind mag trakteren. Als de ouders willen, mogen ze aanwezig zijn bij de viering. Voor de kinderen die het kinderdagverblijf verlaten maken we een creatief aandenken.

Sinterklaas

Als de Sint in het land is, beginnen de pedagogisch medewerkers langzaam met diverse activiteiten; pietenmutsen maken en allerlei andere knutselwerkjes, sinterklaasliedjes zingen etc. De groep wordt toepasselijk versierd. In de week vóór 5 december mogen de kinderen een keer hun schoen zetten. Wanneer ze dan de volgende dag komen, zit hier een verassing in. Op de dag rond of op 5 december komen Sint en Piet op bezoek in het kinderdagverblijf. Zij brengen cadeautjes mee, voor ieder kind is er een cadeautje. De kinderen vanaf 2 jaar die er die dag niet zijn mogen op visite komen om het sinterklaasfeest te vieren.

Kerst en Pasen

Het kerstfeest is een gezellig en knus feest. Alle kinderen zijn al weken van tevoren bezig met kerst knutselwerkjes, er wordt veel gezongen en het kinderdagverblijf is mooi versierd. De kerstbomen ontbreken natuurlijk niet. Rondom Pasen wordt er ook veel geknutseld. Er wordt aan beide feesten veel aandacht besteedt, de ene keer vieren we het met een ontbijt of lunch, maar ook extra voorlezen of paaseieren zoeken behoort tot de mogelijkheden.

Vader en Moederdag

Voor Vader en Moederdag wordt er door de kinderen een creatief cadeautje gemaakt, dit kan zijn een hand of voetafdruk, maar ook een mooi beschilderde kei is een prachtig cadeau.

Carnaval

Het carnavalsfeest wordt natuurlijk gevierd. De kinderen mogen verkleed komen, of ze mogen zich verkleden op het kinderdagverblijf en ze kunnen zich laten schminken. Er wordt feestmuziek gedraaid en de kinderen die dat willen kunnen dansen en zingen.

Seizoenen en bijzondere dagen

Ook aan bijzondere dagen en de seizoenen besteden we aandacht. We werken dan een aantal weken met dit thema, zoals de herfst. We verzamelen spullen die bij het thema horen. We knutselen met de kinderen die dit willen en kleden hiermee de ruimte aan. De oudere kinderen helpen mee.

Verschillende culturen

We respecteren de verschillende culturen. We praten met kinderen over eventuele verschillen van de kinderen. Ook houden we rekening met de feestdagen van een andere cultuur

Veiligheid , Hygiëne en calamiteiten

Veiligheid

Het kinderdagverblijf is zowel binnen als buiten veilig voor kinderen. Het is op kinderen ingericht: kasten staan vast aan de muur, de keuken is af te sluiten, er zitten bescherm trips op de deurkozijnen, het meubilair is stevig en solide, het speelgoed is veilig en aangepast aan de leeftijd van de kinderen. Om een gezonde en veilige omgeving voor het kind te garanderen, brengt het kinderdagverblijf de gezondheid van de vestiging ieder jaar in kaart door middel van de risico-inventarisatie Gezondheid en Veiligheid. De GGD controleert dit jaarlijks. Tevens maken wij gebruik van een (bijna) ongevallenregistratie formulier. Alle (bijna) ongelukken worden geregistreerd en meegenomen in het veiligheidsverslag. Indien zich een ongeval voordoet wordt zo spoedig mogelijk contact met de ouders gezocht. Zowel binnen als buiten is voldoende speelruimte voor de kinderen. Bij de aanschaf van speelgoed en spelmateriaal wordt gelet op veiligheid. De ouders of een van de pedagogisch medewerkers gaan met het kind naar de eigen huisarts of naar de dichtstbijzijnde huisarts. Bij spoedgevallen worden de arts of 112 en de ouders gebeld.

In geval van calamiteiten beschikt het kinderdagverblijf over een ontruimingsplan. Voor een goede uitvoering van het ontruimingsplan wordt elk jaar een ontruimingsoefening gehouden. In grote lijnen betekent dit dat de pedagogisch medewerkers er voor zorg dragen dat iedereen zo snel en veilig mogelijk het pand verlaat. Het is in het belang van de veiligheid van de kinderen dat ze bij de pedagogisch medewerkers blijven.

Wij werken met verschillende protocollen en werkinstructies die ter inzage liggen op de groepen. Alle groepen hebben protocollen en een werkinstructie map die altijd op de groep aanwezig dient te zijn. Op iedere groep is een dergelijke map aanwezig

Het is een handige leidraad en door het protocollenboek wordt er eenduidig gewerkt met eenzelfde aanpak naar de kinderen. Dit vinden wij erg belangrijk!

Hygiëne

Alle ruimtes krijgen elke dag een schoonmaakbeurt. De groepsruimten worden elke dag gezogen en gedweild. De aankleedkussens worden na gebruik met alcohol gereinigd. In de sanitair ruimte is een aparte afvalcontainer voor luiers. De toiletten worden dagelijks schoongemaakt. De pedagogisch medewerkers zorgen in de groepen voor een optimale persoonlijke hygiëne, vooral rondom verschoningen, voeding en maaltijden. We leren de kinderen de handen wassen nadat ze naar het toilet zijn geweest en na het buiten spelen. Na het eten krijgt ieder kind een eigen washandje om zijn of haar gezicht en handen schoon te maken. Elke dag worden de flessen en spenen uitgekookt. Het speelgoed wordt regelmatig gewassen en het meubilair wordt goed schoongemaakt. Wekelijks worden de bedden verschoond en de hoofdluiers worden dagelijks verschoond.

We hebben ook een beleidsplan hygiëne, veiligheid en gezondheid waar dit uitgebreider uitgeschreven is.

GGD- inspectie

De GGD toetst of het kinderdagverblijf voldoet aan alle eisen van de Wet kinderopvang. Naar aanleiding hiervan schrijft de GGD een inspectierapport dat staat op onze website.

EHBO

Binnen het kinderdagverblijf hebben alle pedagogisch medewerkers een kinder EHBO-diploma en het diploma bedrijfshulpverlener. Jaarlijks worden de herhalingscursussen gevolgd en de nieuwe medewerkers worden opgeleid. De EHBO-doos die aanwezig is op het kinderdagverblijf wordt elke twee maanden gecontroleerd op vervaldatum en inhoud.

Wat te doen als het kind ziek is

Wanneer een kind op het kinderdagverblijf ziek wordt, worden de ouders daarvan zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld. Ouders worden door ons gebeld voor overleg als het kind 38,5 graden of hoger koorts heeft. Het kind moet opgehaald worden indien:

- De koorts hoger is dan 38,5 graden
- Als het kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen.
- Als de verzorging te intensief is voor de leidster.
- Als het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt.

We dienen geen koortsverlagende medicijnen toe. Zetpillen en/of paracetamol mag u niet meegeven. We zijn niet bevoegd om te bepalen wat de oorzaak van de koorts is en kunnen in geen geval de verantwoordelijkheid nemen voor de toediening van de koortsverlagende medicatie. Het heersen van besmettelijke kinderziektes op het kinderdagverblijf wordt gecommuniceerd door middel van schriftelijke aankondigingen die op een centrale

plaats worden opgehangen. Houd deze brieven in de gaten, zodat u als u dat nodig vindt zelf maatregelen kunt treffen met betrekking tot de verzorging van uw kind.

Wanneer uw kind ziek is en niet komt, verzoeken wij u het kinderdagverblijf te bellen of af te melden in het ouderportaal voor 9.00 uur in de ochtend.

We willen dan ook graag weten wat er aan de hand is zodat we, indien nodig, andere ouders kunnen informeren over mogelijk besmettingsgevaar.

Wij adviseren nadrukkelijk uw kind te laten vaccineren volgens het programma van het Consultatiebureau en de GGD dit om te veiligheid van de andere kinderen op het kinderdagverblijf te waarborgen.

Hoe lang dient een kind thuis te blijven

Bij ziekte kunnen wij de extra zorg en aandacht die een ziek kind nu eenmaal nodig heeft niet leveren. Wanneer een kind ziek is, dient het thuis te worden gehouden totdat het kind, zonder paracetamol, koortsvrij is. Wanneer er risico op verspreiding van een infectieziekte van het zieke kind naar andere kinderen of naar de leiding van het kinderdagverblijf bestaat, worden de richtlijnen van de GGD gehanteerd. In twijfelgeval kan de GGD adviseren over toelating van het kind op het kinderdagverblijf. De adviezen van de GGD hierover zijn bindend. Als de regels van de GGD dat voorschrijven wordt er bij hun een melding gedaan van een ziekte.

Afhankelijk van de ziekte adviseert de GGD maatregelen:

- Het zieke kind niet toelaten vanwege risico voor overige kinderen, dit wordt 'weren' genoemd.
- Het zieke kind behandelen om verspreiding van de ziekte tegen te gaan.
- De ouders van andere kinderen informeren over de ziekte zodat zij alert zijn op verschijnselen.
- De overige kinderen vaccineren of uit voorzorg medicijnen geven (vaak zijn er echter geen bijzondere maatregelen noodzakelijk).

Op de locatie en op onze website staat ons 'ziekteboekje' Daarin hebben wij per ziekte beschreven hoe wij handelen, of het kind wel of niet kan komen en wanneer het kind bij ziekte wel weer het kinderdagverblijf kan bezoeken. Bij twijfel raden we ouders aan altijd even contact met ons op te nemen.

Medicijnen geven

Wij geven op het kinderdagverblijf nooit zomaar medicijnen aan een kind. Dit geldt ook voor pijnstillers. Wij laten dit bij voorkeur over aan de ouders in de thuissituatie. Indien dit niet mogelijk is, is het toedienen van medicijnen toegestaan, mits wij ons houden aan het protocol van de GGD.

Op een lijst (medicijn gebruik bij Njoy) moet door de ouder beschreven worden hoe, wanneer en welk medicijn het kind krijgt. Het moet voor de ouder duidelijk zijn welke pedagogisch medewerker het medicijn gaat toedienen. Dit dient te worden ondertekend door de ouder. Indien nodig doet de ouder voor hoe het medicijn moet worden toegediend. De medicijnen moeten buitenbereik van kinderen bewaard worden.

Kinderen in de zon

Wanneer de zon schijnt, smeren we kinderen, een half uur voordat we met de kinderen naar buiten gaan, in met een zonnebrandmiddel met factor 30. Wanneer kinderen een allergie hebben brengen de ouders zelf geschikte crème mee. Baby's jonger dan 1 jaar blijven altijd in de schaduw. Tussen 12.00 uur en 15.00 uur spelen de kinderen niet in de felle zon. De meeste kinderen gaan dan even slapen. Voor kinderen die wakker

blijven zal worden gezocht naar een speelplek zoveel mogelijk in de schaduw. Jonge kinderen dragen een zonnehoedje of klep. Een kinderwagen, box of wipstoel etc. staat altijd in de schaduw.

Veilig slapen

Slapen is een dagelijks terugkerend ritueel op het kinderdagverblijf. Om alle indrukken en belevenissen van een intensieve dag op het kinderdagverblijf te verwerken is een rustperiode onontbeerlijk. Het gebeurt vaak dat een kind thuis al lang niet meer slaapt, terwijl ze op het kinderdagverblijf hun slaap nog hard nodig hebben. De baby's hebben een vaste slaappleaats in een aparte slaapruijnte waar toezicht plaats vindt door middel van een babyfoon. Tussendoor zal er worden gekeken of kinderen nog op hun rug liggen. Om veiligheidsredenen slapen de kinderen in een slaapzak op hun rug. Ieder kind heeft een eigen slaapritme en dat wordt zoveel mogelijk gevolgd. Lukt het slapen niet of houdt het kind door gehuil anderen wakker, dan wordt het later opnieuw geprobeerd. Bij de peuters wordt per dag bekeken hoeveel kinderen er slapen. Bij het naar bed gaan krijgt het kind, indien ze dat thuis ook gewend zijn, zijn speen en/of knuffel aangeboden. Gedurende het inslapen wordt toezicht gehouden door één van de pedagogisch medewerkers.

Ter preventie van wiegendood hanteren we richtlijnen die regelmatig besproken worden:

- We leggen een baby nooit op de buik te slapen tenzij met schriftelijke toestemming van de ouders. We leggen een baby niet op de zij, hij kan zich dan op de buik draaien.
- De slaapkamers worden dagelijks gelucht.
- Om warmtestuwing te voorkomen gebruiken we bij baby's slaapzakjes.
- Geen koordjes in bed of in de buurt van gordijnen, snoeren of verwarming.
- De matrasjes zijn goed passend en in goede staat, er is geen plastic in bed waartegen een baby zich vast kan drukken.
- We maken de bedjes kort op, het kind kan dan niet diep onder het dekentje wegkruipen.
- Er wordt niet gerookt in het kinderdagverblijf.
- Wanneer een baby in bed ligt wordt hij/zij regelmatig gecontroleerd.
- Slaapkamer temperatuur 16-18 graden.
- Geen sieraden in bed (haarknipjes, armbandjes).

Vragen, opmerkingen en klachten

Het is belangrijk dat u met uw vragen, opmerkingen of klachten naar het kinderdagverblijf komt, zodat wij weten wat u ervaart. U kunt dit bespreken met de betreffende pedagogisch medewerkers. Indien hiervoor meer tijd nodig is, dan tijdens het halen en brengen beschikbaar is, vragen wij u een aparte afspraak te maken. Geeft dit geen tevredenheid kunt u altijd contact opnemen met de leidinggevende. In de meeste gevallen kunnen we de problemen oplossen. In een ander geval zullen we u uitleggen waarom we op dat moment op een bepaalde manier gehandeld hebben. U zult zich realiseren dat waar gewerkt wordt misverstanden kunnen ontstaan of fouten gemaakt kunnen worden.

Kinderdagverblijf Njoy kent een interne klachtenprocedure.

Dat wil zeggen dat iedere klacht volgens interne richtlijnen wordt behandeld. Deze richtlijnen worden hieronder toegelicht.

U kunt mondeling een klacht melden aan iedere medewerker van Njoy. Een mondelinge melding wordt geregistreerd en afgehandeld door degene aan wie de klacht is gemeld. Indien dit niet naar uw tevredenheid is gebeurd kunt u overwegen een schriftelijke klacht in te dienen. De schriftelijke klacht wordt voorgelegd aan de locatiemanager of aan de directie. Wij zullen deze klacht zorgvuldig onderzoeken. Tijdens de behandeling van

uw klacht houden we u zoveel mogelijk op de hoogte van de voortgang. De klacht wordt zo spoedig mogelijk afgehandeld, tenzij er omstandigheden zijn die dit belemmeren. In dat geval brengen wij u hiervan zo spoedig mogelijk van op de hoogte. De klacht wordt in ieder geval binnen een termijn van 6 weken afgehandeld. U ontvangt een schriftelijk en gemotiveerd oordeel over de klacht, inclusief concrete termijnen waarbinnen eventuele maatregelen zullen zijn gerealiseerd. Het oordeel op de klacht zal met redenen omkleed worden. De schriftelijke klacht dient in ieder geval uw eigen naam en adresgegevens te bevatten en, indien van toepassing, de naam van de bij de klacht betrokken personen. In de brief zien wij graag een zo duidelijk mogelijke beschrijving van de klacht en/ of gedragingen waarover wordt geklaagd. Het wordt zeer op prijs gesteld als een voorstel voor een oplossing van de klacht wordt gedaan. Als u het niet eens bent met de afhandeling van de schriftelijke klacht kunt u dit binnen een termijn van zes weken bekend maken bij de directie van Kinderdagverblijf Njoy.

Externe procedure

In het geval dat eerder genoemde opties geen tevredenheid bieden kunt u kiezen voor een externe procedure. Daarvoor zijn wij aangesloten bij de geschillencommissie. U kunt zich ook rechtstreek wenden tot de geschillencommissie.

De Geschillencommissie Kinderopvang behandelt klachten van consumenten tegen ondernemers in de kinderopvang over dagopvang (kinderen van 0-4 jaar) en buitenschoolse opvang (kinderen van 4-12 jaar) in kindercentra. Meer daar over kunt u vinden op www.degeschillencommissie.nl

Te bereiken op telefoonnummer: 070 - 310 53 10 Op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur.

Aansprakelijkheid

Njoy heeft verzekeringen afgesloten om zich tegen de gevolgen van wettelijke aansprakelijkheid en ongevallen in te dekken. Deze dekking geldt tevens voor de uitstapjes die gemaakt worden met de kinderen.

Ouders zijn wettelijk aansprakelijk voor situaties veroorzaakt door hun kind. Het is raadzaam voor ouders zelf ook een WA-verzekering af te sluiten voor hun kind(eren).

Njoy draagt geen verantwoordelijkheid voor het zoekraken van kleding en speelgoed.

Tijdens de overdracht, bij halen en brengen van uw kind, bent u als ouder zelf aansprakelijk. Evenals bij festiviteiten van Njoy waarbij de ouders ook aanwezig zijn.

Privacyreglement

Wij geven omwille van de privacy van ouders en werknemers geen persoonlijke gegevens door aan derden met uitzondering van Overheid instanties.

Slotwoord

Dit pedagogisch beleid moet gezien worden als een leidraad die, in de loop van de tijd en door veranderende inzichten, kan worden aangevuld en/of bijgesteld. Om het pedagogisch handelen zo optimaal mogelijk te laten zijn, zal het regelmatig binnen de teamvergadering worden besproken.